

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Karloveská 408/2
841 04 Bratislava
Slovenská republika

Váš list číslo/zo dňa

49277/2026

Naše číslo

03607/2026/ORRŽP-39952

Vybavuje/linka

Ing. Marcela Ondová, PhD./
055 7268 655

Košice

10. 09. 2026

Vec

Rozklad proti záverečnému stanovisku MŽP SR č. 7177/2026-11.1, 49277/2026 zo dňa 26. 08. 2026 navrhovaná činnosť „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Východ“

V prílohe elektronického podania Vám zasielame elektronicky podpísaný rozklad proti záverečnému stanovisku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 7177/2026-11.1, 49277/2026 zo dňa 26. 08. 2026, vydanému pre navrhovanú činnosť „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Východ“.

S pozdravom

Prílohy:

KSK_Rozklad proti Zaverecnemu stanovisku_pilotna zona Vychod
Priloha 1 ku KSK_Rozklad_Krajsky_pamiatkovy_urad_KE_stanovisko

Na vedomie

Mesto Strážske, Nám. A. Dubčeka 300, 072 22 Strážske,
Mesto Michalovce, Nám. Osloboditeľov 1015/30, 071 01 Michalovce 1,
Obec Lesné, Lesné 81, 071 01 Lesné,
Obec Nacina Ves, Nacina Ves 229, 072 21 Nacina Ves,
Obec Petrovce nad Laborcom, Petrovce nad Laborcom 238, 071 01 Petrovce nad Laborcom,
Obec Pusté Čemerné, Strážske 4, 072 22 Strážske,
Obec Rakovec nad Ondavou, Rakovec nad Ondavou 209, 072 03 Rakovec nad Ondavou,
Obec Staré, Staré, 072 23 Staré,
Obec Suché, Suché 150, Michalovce,
Obec Trnava pri Laborci, Trnava pri Laborci 163, 072 31 Vinné,
Obec Zbudza, Zbudza 71, 072 23 Zbudza,
Obec Voľa, Voľa 36, 072 21 Voľa

Telefón

+421557268655

E-mail

marcela.ondova@kosickazupa.sk

Internet

www.kosickazupa.sk

IČO

35541016

4

Ing. Rastislav Trnka
predseda

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
Námestie Ľudovíta Štúra 35/1, 812 35 Bratislava

podané Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky

Rozkladateľ	Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
Napadnuté rozhodnutie	Záverečné stanovisko MŽP SR č. 7177/2026-11.1, 49277/2026 zo dňa 26. 08. 2026
Navrhovaná činnosť	Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Východ
Navrhovateľ	Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s.

ROZKLAD

proti záverečnému stanovisku MŽP SR č. 7177/2026-11.1, 49277/2026 zo dňa 26. 08. 2026
navrhovaná činnosť „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Východ“

I. Podanie a rozsah napadnutia

Košický samosprávny kraj (ďalej len „KSK“) týmto podľa § 61 ods. 1 a 3 v spojení s § 53 a nasl. zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „**Správny poriadok**“) podáva v zákonnej lehote rozklad v celom rozsahu proti záverečnému stanovisku Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „**MŽP SR**“) č. 7177/2026-11.1, 49277/2026 zo dňa 26. 08. 2026 vo veci navrhovanej činnosti „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Východ“ (ďalej len „**záverečné stanovisko**“ a navrhovaná činnosť ďalej ako „**Pilotná zóna VTE Východ**“ alebo „**navrhovaná činnosť**“).

Rozklad smeruje proti výroku o súhlase s realizačným variantom V2 – 43 veterných elektrární s inštalovaným výkonom približne 301 MW a s predpokladanou dobou prevádzky 30 rokov – vrátane podmienok v časti VI.3 a proti všetkým naň nadväzujúcim záverom. KSK namietajú aj zákonnosť a preskúmateľnosť výroku II o vylúčení odkladného účinku v rozsahu, v akom ho možno preskúmať spolu s rozhodnutím vo veci; subsidiárny návrh je uvedený v petite.

KSK nenamietajú rozvoj obnoviteľných zdrojov energie ako taký. Namietajú zákonnosť a vecnú správnosť súhlasného záverečného stanoviska pre projekt, ktorého rozhodujúce technické parametre, pripojenie, dopravné riešenie, územnoplánovací súlad a viaceré environmentálne vstupy neboli v čase rozhodovania stabilizované a preskúmateľne vyhodnotené.

KSK má za to, že záverečné stanovisko je založené:

- (i) na nesprávnom právnom posúdení, ktoré spočíva v zakázanom odložení environmentálneho posudzovania do neskorších fáz procesu posudzovania variantu V2;
- (ii) na nedostatočnom zistení skutkového stavu zo strany MŽP SR, ktoré neumožňovalo riadne posúdenie veci;
- (iii) na skutkovom stave, ktorý je v rozpore a nemá oporu v podkladoch, ktoré tvoria jeho základ; a
- (iv) na konaní, v rámci ktorého došlo k podstatnému porušeniu ustanovení zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „**zákon o EIA**“ alebo „zákon č. 24/2006 Z.z.“), ktoré malo za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

Rozkladateľ uplatňuje vlastné práva ako účastník konania a zároveň vykonáva samosprávnu pôsobnosť samosprávneho kraja podľa § 4 ods. 1 písm. b), d), g), h), l), m) a p) zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov (ďalej ako „**zákon o VÚC**“) v rámci ktorej je povinný starať sa o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov, o.i. vykonávať plánovacie činnosti týkajúce sa územia samosprávneho kraja, účelne využívať miestne prírodné a iné zdroje, podieľať sa na tvorbe a ochrane životného prostredia, utvárať predpoklady na optimálne usporiadanie vzájomných vzťahov sídelných útvarov a ostatných prvkov svojho územia, starať sa o ochranu pamiatkového fondu, utvárať podmienky na rozvoj cestovného ruchu a tento rozvoj koordinovať a podieľať sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí na území samosprávneho kraja.

V tejto súvislosti KSK v rozklade uplatňuje aj zhodné alebo súvisiace námietky dotknutých miest a obcí zachytené v správnom spise, týkajúce sa nesprávneho právneho a skutkového posúdenia veci zo strany MŽP SR, o.i. k územnému plánovaniu, miestnym komunikáciám, ochrane zdravia, vody, pôdy, krajiny, kultúrneho dedičstva a biodiverzity. KSK týmto obce procesne nezastupuje; ich stanoviská však tvoria podklady, s ktorými sa MŽP SR muselo vysporiadať a ktoré preukazujú regionálny a samosprávny rozmer namietaných väd.

Nad rámec vyššie uvedeného KSK opäť zdôrazňuje svoj zásadný nesúhlas s realizáciou Pilotnej zóny VTE Východ a poukazuje na to, že dotknuté mestá a obce svoj nesúhlas vyjadrili opakovane v priebehu posudzovania navrhovanej činnosti ako aj v priebehu posudzovania vplyvov Strategického dokumentu Akceleračnej zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike, ku ktorému bolo 13.8.2026 vydané záverečné stanovisko č. 11901/2026-11.1/pm, 47293/2026 (ďalej ako „**Stanovisko SEA**“).

II. Prípustnosť, postavenie KSK a lehota

Na konanie podľa zákona o EIA sa v zmysle jeho § 64 a s tam uvedenými výnimkami vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. V zmysle § 61 ods. 1 Správneho poriadku v spojení s § 64 zákona o EIA možno proti rozhodnutiu ústredného orgánu štátnej správy, vydanému v prvom stupni, možno podať na tomto orgáne v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia rozklad.

KSK bol účastníkom v konaní o vydanie záverečného stanoviska. Postavenie KSK vyplýva aj z jeho samosprávnej pôsobnosti podľa § 4 ods. 1 písm. b), d), g), h), i), m) a p) zákona o VÚC a z jeho povinnosti starať sa o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. KSK, ako samosprávny kraj podľa § 1 ods. 5 zákona o VÚC chráni práva a záujmy svojich obyvateľov, jeho postavenia územného samosprávneho celku, združujúceho osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt, je garantované čl. 64 a nasl. Ústavy SR.

KSK preto spĺňa podmienky účastníka podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku ako aj podmienky účastníka konania podľa § 14 ods. 2 Správneho poriadku v spojení s § 3 písm. t) a § 24 ods. 2 zákona o EIA a je oprávnený podať rozklad.

Verejná vyhláška výslovne uvádza, že záverečné stanovisko sa doručuje účastníkom konania uvedeným v rozdeľovníku podľa § 37 ods. 6 a § 25 ods. 2 zákona o EIA v súlade s § 26 ods. 1 Správneho poriadku, formou verejnej vyhlášky; KSK je uvedený pod poradovým číslom 20. Záverečné stanovisko bolo vyvesené dňa 26.8.2026. V zmysle § 26 ods. 2 Správneho poriadku sa doručenie verejnou vyhláškou vykoná tak, že sa písomnosť vyvesí po dobu 15 dní na úradnej tabuli správneho orgánu. Posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia. V zmysle poučenia o odvolaní, uvedeného v X. časti, 2. bod záverečného stanoviska rozklad možno podať na MŽP SR v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia dorúčením písomného vyhotovenia záverečného stanoviska účastníkovi konania. Tento rozklad sa podáva v zákonnej pätnásťdňovej lehote podľa § 61 ods. 1 Správneho poriadku.

III. Stručné zhrnutie rozhodujúcich väd

- Nezohľadnenie a nezpracovanie opatrení a požiadaviek stanovených v Strategickom dokumente Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike, schválenom uznesením vlády SR č. 363/2026 dňa 26.8.2026 (ďalej ako „Strategický dokument“) a nezohľadnenie a nezpracovanie opatrení a požiadaviek uvedených v Stanovisku SEA;
- Nezohľadnením požiadaviek Strategického dokumentu a stanoviska SEA, ich nezpracovaním a nezohľadnením v procese EIA, vrátane rozsahu hodnotenie, prerokovania nadväznosti medzi stanoviskom SEA a hodnotením v rámci procesu EIA na ústnom pojednávaní, správy o hodnotení a záverečného stanoviska v spojení s odkazovaním verejnosti v rámci procesu SEA na následný proces EIA, ktorý sa nerealizoval v súlade s požiadavkami stanovenými v Strategickom dokumente a stanovisku SEA, došlo k porušeniu práva verejnosti na prístup k informáciám o životnom prostredí a práva účasti verejnosti na rozhodovacom procese;
- Hodnotenie navrhovanej činnosti nielen nerešpektuje podmienky stanoviska SEA a Strategického dokumentu, ale opäť odsúva posúdenie vplyvov na životné prostredie do ďalšej fázy povoľovacieho procesu, čo je neprípustné. . Takýto postup MŽP SR je v rozpore s účelom zákona o EIA a § 37 ods. 4 zákona o EIA, ktorý MŽP SR ukladá vykonať celkové hodnotenie vplyvov na životné prostredie a nie iba hodnotenie čiastočné, založené na nešpecifikovaných územných a technických parametroch navrhovanej činnosti, ktoré neumožňuje relevantné hodnotenie vplyv činnosti na životné prostredie s odvolaním sa na posudzovanie v neskorších fázach povoľovacieho procesu, najmä v situácii, keď je záverečné stanovisko záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie (§ 37 ods. 1 zákona o EIA).
- Záverečné stanovisko neustanovuje jednoznačný maximálny technický variant. Súčasne pracuje s celkovou výškou do 266,5 m, limitom 262,5 m a výškou 220 m, pričom podmienka č. 166 umožňuje prekročiť 220 m po novom leteckom posúdení v ďalšom stupni.
- MŽP SR tvrdí, že požiadavku SEPS na štúdiu vplyvu pripojenia podľa kapitoly 9 Prevádzkového poriadku PPS prevzalo do časti VI.3. Medzi 183 podmienkami taká povinnosť nie je.
- Ministerstvo obrany SR a jeho podmienené stanoviská neboli vecne vyhodnotené. Rozhodnutie uvádza štyri listy, no označuje ich ako tri; neuvádza obsah príloh ani to, pri ktorých turbínach a výškach boli obranné podmienky akceptované.
- Podmienky č. 1, 14 a 16 boli mechanicky prevzaté zo stanoviska k strategickému dokumentu a riešia opravu strategického dokumentu alebo zmenu územnoplánovacej dokumentácie. Sú dôkazom, že predmet individuálneho projektu a jeho územná prípustnosť neboli v rozhodnutí právne ani skutkovo uzavreté.

- Označenie dvoch častí V2 za „akceleračné zóny“ nie je sprevádzané preukázaním, že ide o právoplatne určené zóny podľa požiadaviek RED III. Individuálna EIA nemôže sama nahradiť plán ich určenia, strategické posúdenie, mapovanie citlivosti ani pravidlá zmiernenia.
- Podmienka č. 66 sama potvrdzuje zásah do ložiskového územia Zbudza a prikazuje prekryvy s chráneným ložiskovým územím a dobývacím priestorom vylúčiť až v ďalšej príprave. Rozhodnutie však neurčuje, ktorých VTE, ciest, plôch alebo káblov sa to týka, a naďalej schvaľuje V2 ako 43 VTE.
- Mesto Strážske doložilo nové zistenie ŠOP SR z 29. 07. 2026 o hniezdisku orla kriklavého a trojkilometrovom ochrannom pásme zasahujúcom do územia navrhovaných VTE. Podklad vznikol po odbornom posudku a MŽP SR ho vecne nevyhodnotilo.
- Viaceré povinnosti z rozsahu hodnotenia boli presunuté až do povoľovania alebo pred výstavbu: doprava, nové hlukové posúdenie, lokálna geológia a hydrogeológia, model Q100, dendrologický prieskum a presné vzdialenosti receptorov.
- KSK uplatnil 18 konkrétnych pripomienok a následne 13 výhrad k odbornému posudku. Namiesto individuálneho vyhodnotenia dostal všeobecné odkazy; MŽP SR neodstránilo rozpory, ktoré vyplývali už zo samotného odborného posudku.
- Rozhodnutie vylúčilo odkladný účinok na základe časových a rozpočtových rizík štátu, hoci výrok tvrdí nenahraditeľnú ujmu navrhovateľa. Nie je doložená priama príčinná súvislosť medzi prejednaním rozkladu a konkrétnou nenahraditeľnou ujmu.

IV. Dôvody rozkladu

1. Nesprávne právne posúdenie a nesprávny procesný postup

a) Nezohľadnenie stanoviska SEA a Strategického dokumentu v procese posudzovania navrhovanej činnosti

Čl. 15c ods. 2 Smernice RED III 1 ako aj samotná metodika MŽP pre rozvoj veternej energetiky v SR z 12/20252 (ďalej ako „Metodika MŽP“) vyžaduje, aby plány, v ktorých sa určujú oblasti zrýchlenia výroby energie z obnoviteľných zdrojov, pred svojím prijatím podliehali strategické environmentálne hodnoteniu. Proces SEA bol pre Strategický dokument Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike začatý dňa 28.4.2026 a ukončený schválením strategického dokumentu uznesením vlády SR č. 363/2026 dňa 26.8.2026. Už v samotnom Oznámení o strategickom dokumente (zverejnený dňa 28.4.2026) je v 3.časti, Hlavné ciele, stanovené, že kľúčovou súčasťou dokumentu je stanovenie záväzných pravidiel a zmierňujúcich opatrení, ktoré musí budúci správca AZ overiť v procese EIA. Oznámenie ďalej výslovne uvádza, že záväzné zmierňujúce opatrenia pre vybrané zóny – Aj v priestore mimo chránených území, ktorý je nakoniec identifikovaný ako akceleračná zóna, bude platiť prísny systém doplnkových zmierňujúcich opatrení (napr. inštalácia radarových systémov na automatické vypínanie turbín pri prelete vtákov, povinnosť zamedziť únikom látok do pôdy, či zákazy skladovania nebezpečných chemikálií v zóne). Tieto opatrenia sú záväzne presunuté priamo na investorov na základe schváleného strategického dokumentu, následného EIA procesu na úrovni jednotlivých AZ a prenesené správcom na individuálnych investorov. V stanovisku SEA, ktoré bolo prijaté 13.8.2026, sa ďalej výslovne uvádza napr.:

1. SR si pri transpozícii smernice RED III pre oblasť využívania veternej energie v SR zvolila trojstupňový proces schvaľovania, pričom prvé 2 procesy sa riadia zákonom o posudzovaní vplyvov t. j. v 1. kroku je proces SEA pre využívanie VTE v SR, v 2. kroku proces EIA pre každú AZ a až 3. krok je zrýchlené povoľovacie konanie pre vydanie povolenia na umiestnenie stavby. MŽP SR má za to, že podrobnejšie posudzovanie vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva v procese EIA je v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov, metodikou a vyhláškou č. 354/2025 Z. z. (str. 21);
2. Kľúčovou súčasťou dokumentu je stanovenie záväzných pravidiel a zmierňujúcich opatrení, ktoré musí budúci správca AZ overiť v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „EIA“) podľa zákona o posudzovaní vplyvov (str. 5);

¹ Smernica EP a Rady (EÚ) 2023/2413 z 18. októbra 2023, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001, nariadenie (EÚ) 2018/1999 a smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o podporu energie z obnoviteľných zdrojov, a ktorou sa zrušuje smernica Rady (EÚ) 2015/652 (ÚV L 2023/2413, 31.10.2023).

² Metodika pre rozvoj veternej energetiky v Slovenskej republike – príprava akceleračných zón vhodných na rozvoj veternej energie (december 2025), vypracovaná MŽP SR („Metodika MŽP“) <https://www.minzp.sk/poo/aktuality/metodika-rozvoj-veternej-energetiky-slovenskej-republike-priprava-akceleračných-zón-vhodných-rozvoj-veternej-energie.html>; C.3.2 Presah procesu SEA do konaní podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a následného povoľovacieho konania podľa osobitných predpisov

3. MŽP SR zastáva názor, že požadovanú akustickú a vibračnú štúdiu pre modelovanie hluku, infrazvuku a vibrácií je potrebné vykonať v rámci procesu EIA pre jednotlivých akceleračných zón a túto požiadavku zaradila do opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. (str. 15);
4. MŽP SR akceptuje požiadavku na vykonanie komplexného hydrogeologického prieskumu zameraného na riziká hĺbkového zakladania stavieb v alúviu rieky Laborec a rizika kontaminácie zdrojov pitnej a podzemnej vody okolia rieky Laborca nebezpečnými toxickými látkami z historickej environmentálnej záťaže pochlórovanými bifenyli /.../ a túto požiadavku zaradila do opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. (str. 15);
5. V nadväznosti na žiadosť KSK, „aby bolo vyhodnotenie územnoplánovacej dokumentácie dopracované tak, aby pre každú dotknutú obec a katastrálne územie obsahovalo jednoznačný záver, či je vymedzenie akceleračnej zóny v súlade, v čiastočnom konflikte alebo v rozpore so záväznou územnoplánovacou dokumentáciou obce a/alebo územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa“ MŽP SR uviedlo, že vzhľadom na charakter strategického dokumentu (celoštátna úroveň) a absenciu konkrétneho projektu, takúto podrobnú požiadavku KSK nie je možné v stupni SEA úplne naplniť. Výsledok preverenia priestorových konfliktov sa síce v prílohe 3 správy o hodnotení definuje (identifikácia prienikov), avšak jednoznačný záver o súlade alebo rozpore je možné vykonať na projektovej úrovni v rámci EIA, čo je aj odporúčané (str. 26);
6. Opäť, v nadväznosti na námietku KSK, že „v predloženej dokumentácii sa viaceré podstatné otázky opakovane presúvajú na následné procesy EIA“ MŽP SR uviedlo, že (i) SEA predstavuje rámcové a koncepčné hodnotenie, pričom detailné posúdenie prebehne v rámci procesu EIA, akonáhle budú spresnené konkrétne umiestnenia VTE a (ii) z toho dôvodu dokumentácia logicky presúva detailné výpočty záberu pôd, ako aj detailné posúdenie priestorových stretov s lokálnymi prvkami ÚSES, do procesu EIA konkrétnych projektov. Strategický dokument však pre tento nadväzujúci proces nezanecháva právne vákuum, ale definuje prísne zmierňujúce opatrenia. Stanovuje napríklad jasnú požiadavku, že samotné umiestnenie elektrární nesmie byť v konflikte s prvkami ÚSES a infraštruktúra sa má prednostne situovať do plôch s nižšou bonitou pôdy. Tieto environmentálne limity teda nie sú ignorované, ale tvoria už teraz záväzný regulačný rámec pre budúce posudzovanie EIA a povolenia v daných akceleračných zónach. (str. 28);
7. proces SEA hodnotí dokument na koncepcnej úrovni bez presného poznania budúcich trás káblov či manipulačných plôch, detailné sčítanie vplyvov (napríklad hlukových izofón či presných vizuálnych bariér) je z objektívnych príčin nevyhnutné presunúť a doriešiť v procese EIA, pre ktorý však SEA stanovuje prísne limity (str. 29);
8. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. MŽP SR uvádza, že skutočná trasa vyvedenia výkonu, napäťová úroveň a finálne body pripojenia budú exaktne určené až v ďalšom stupni prípravy na základe technických podmienok pripojenia, stanovísk prevádzkovateľa sústavy a detailného posúdenia v procese EIA. (str. 30);
9. podkladové štúdie pre HIA budú spracované na úrovni procesu EIA v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku, vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku (ďalej „vyhláška MZ SR“ alebo „vyhláška č. 549/2007 Z. z.“) a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z. (str. 38);
10. konkrétny plán demontáže, postup pri nakladaní s odpadmi, záväzok uvedenia pozemku do pôvodného stavu a finančné zabezpečenie likvidácie sú predmetom detailného posudzovania v nadväzujúcom procese EIA (str. 51);
11. Na úrovni strategického dokumentu nie sú a ani nemôžu byť známe presné mikrolokácie ani technické parametre konkrétnych turbín. Hodnotenie SEA preto predstavuje rámcové posúdenie, pričom podrobné údaje a lokálne vplyvy prebehnú v procese EIA po spresnení umiestnenia konkrétnych stavieb. (str. 52);
12. správa o hodnotení pre túto fázu ukladá investorom záväznú podmienku vykonať minimálne ročný podrobný ornitologický a chiropterologický terénny prieskum v nadväzujúcom procese EIA. MŽP SR zaradilo túto požiadavku do opatrení v kapitole VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska (str. 52);
13. Podrobné vyhodnotenie cezhraničných, kumulatívnych a synergických vplyvov konkrétnych zámerov prebehne v nadväzujúcom procese EIA po spresnení technických parametrov a presného umiestnenia jednotlivých VE. (str. 53);
14. technologické varianty (výška, výkon, počet turbín) a mikrolokalizačné alternatívy konkrétneho osadenia v teréne budú predmetom posudzovania v nadväzujúcom procese EIA pre jednotlivé realizačné zámery (str. 53);
15. Presný odstup jednotlivých VTE od najbližších obytných domov bude stanovený v procese EIA, pričom hlavným limitujúcim kritériom pre odstup bude povinnosť bezpodmienečne dodržať hygienické hlukové a tieňové limity podľa vyhlášky č. 549/2007 Z. z. (str. 60);
16. Vzhľadom na charakter a fázu spracovania dokumentácie SEA, ako aj na skutočnosť, že v súčasnosti nie sú známe konkrétne polohy VE, sa analýzy viditeľnosti v tomto štádiu nevypracúvajú. Ich spracovanie bude potrebné zabezpečiť v nadväzujúcich procesoch EIA samostatne pre každú AZ. (str. 138);

17. bližšom okolí AZ-8 bol navrhnutý VP Strážske a v rámci Východného Slovenska ešte VP Laborec a VP Zemplín, ktoré by mohli pôsobiť kumulatívne s AZ (ale sú umiestnené v oveľa väčšej vzdialenosti). Pre pilotnú zónu „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Východ“ prebieha samostatný proces EIA, kde je potrebné túto kumuláciu vyhodnotiť. (str. 140);
18. Pre každý projekt VP, ktorý bude prekračovať parametre v prílohe č.8 zákona o posudzovaní vplyvov je potrebné spracovať samostatné posudzovanie EIA (str. 145);
19. Konkrétne prevádzkové režimy, riadiace schémy a časové algoritmy obmedzenia budú záväzne určené na základe podrobnej akustickej štúdie vypracovanej v procese EIA pre konkrétnu AZ alebo jej časť. (str. 147);
20. V individuálnych procesoch EIA vyhodnotí prípadné umiestnenie VTE do prvkov regionálnych územných systémov ekologickej stability (RÚSES) a navrhne konkrétne opatrenia na zachovanie biokoridorov a ďalších funkčných prvkov ekologickej stability a zelenej infraštruktúry. (str. 148);
21. V rámci projektovej prípravy (vrátane EIA) kládť dôraz na protierózne opatrenia, zabezpečenie odolnosti základov voči dôsledkom klimatickej zmeny (tzv. climate-proofing), najmä vysychaniu pôdy, a na zabezpečenie efektívneho chladenia technológií. (str. 151);
22. Podrobne vyhodnotí vplyvy konkrétnych projektov umiestnenia VTE na dotknuté kvalitatívne skupiny pôd bude komplexne riešené v nadväzujúcom procese EIA. (str. 152);
23. AZ-8 zasahuje do ložiskového územia Zbudza (kamenná soľ). V rámci ďalšej prípravy územia je nevyhnutné zabezpečiť rešpektovanie podmienok ochrany a využívania výhradných ložísk nerastných surovín a umiestňovanie projektov mimo dobývacích priestorov. V častiach, kde dochádza k prekryvu AZ s chránenými ložiskovými územiami a dobývacími priestormi, sa vyžaduje ich vylúčenie z rozsahu AZ. (str. 152);
24. Proces SEA je koncepčným základom, na ktorý budú nadväzovať ďalšie stupne projektovej prípravy. Všetky budúce konkrétne zámery VP, ktoré budú umiestňované do AZ-8, budú musieť prejsť detailným procesom EIA. (str. 158);
25. Až v rámci procesu EIA budú – na základe podrobných terénnych prieskumov a konkrétneho technického riešenia – presne vyhodnotené vplyvy daného projektu a stanovené záväzné a špecifické zmierňujúce opatrenia. AZ síce umožňujú zrýchlené schvaťovanie, ale povinnosť detailného projektového hodnotenia EIA zostáva zachovaná. (str. 159);
26. Implementácia zón je environmentálne a sociálne prijateľná za predpokladu, že budú dodržané striktné opatrenia, najmä: (i) dodržanie ochrannej vzdialenosti minimálne 1 000 m od obytnej zástavby; (ii) dôsledná mikrolokalizácia turbín v procese EIA s cieľom vyhnúť sa najkvalitnejšej pôde a migračným koridorom a ďalšie.

Strategický dokument, schválený dňa 26.8.2026 rovnako obsahuje požiadavky na proces EIA, napr.:

27. Kľúčovou súčasťou predkladaného dokumentu je stanovenie záväzných pravidiel a zmierňujúcich opatrení, ktoré musí budúci správca AZ overiť v procese EIA. (str. 14);
28. V prípadoch obcí, kde územnoplánovacia dokumentácia nebola z verejných zdrojov k dispozícii, alebo pri obciach, ktoré územné plány nemajú, nebolo možné túto analýzu vykonať v plnom rozsahu a bude musieť byť doplnená v rámci procesu EIA. Zároveň je nevyhnutné dodržať podmienku, že veterné elektrárne nesmú byť umiestnené vo vzdialenosti menšej ako 1 000 m od obývaných území. (str. 18);
29. Výkon 301 MW predstavuje potenciálny inštalovaný výkon pilotných oblastí, nie garantovaný budúci skutočne vybudovaný výkon. Skutočný počet, technické parametre, presné umiestnenie a priestorové usporiadanie veterných turbín budú stanovené v ďalších stupňoch prípravy projektov v rámci AZ-8, najmä na základe výsledkov procesu EIA. (str. 20 a 21);
30. AZ-8 je z hľadiska vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva akceptovateľný za podmienky dodržania definovaných limitov, realizácie navrhovaných zmierňujúcich opatrení a zohľadnenia odporúčaní uvedených v záverečnom stanovisku MŽP SR. Vzhľadom na prebiehajúci proces EIA budú jednotlivé vplyvy a navrhované opatrenia ďalej podrobne posúdené na projektovej úrovni. Podmienkou realizácie je dôsledné dodržiavanie definovaných limitov a realizácia zmierňujúcich opatrení. (str. 35);
31. Prípustné limity hladín hluku sú stanovené platnými právnymi predpismi a v rámci prebiehajúceho procesu EIA budú podrobne posúdené konkrétne hlukové pomery pri navrhovanom umiestnení VTE. (str. 35);
32. Z hľadiska vplyvu na flóru a suchozemské ekosystémy sa riziká koncentrujú primárne do fázy výstavby. Budovanie betónových pätiiek pre stožiare, umiestňovanie manipulačných plôch a nových prístupových komunikácií môže viesť k likvidácii vegetácie a trvalému záberu pôdy. Na koncepcnej úrovni nie sú konkrétne detaily projektu v tomto ohľade k dispozícii, preto je potrebné tieto skutočnosti podrobnejšie vyhodnotiť individuálne na projektovej úrovni v rámci procesu EIA. Hoci je AZ-8 navrhovaná prednostne na intenzívne využívanú ornej pôde, pri necitlivom umiestňovaní konkrétnych turbín môže dôjsť k poškodeniu alebo strate cennejších lokálnych lúčnych biotopov a nelesných stanovišť, čo by mohlo negatívne ovplyvniť lokálnu biodiverzitu vrátane spoločenstiev opeľovačov a chráneného hmyzu. (str. 35);

33. Konkrétny rozsah, spôsob a účinnosť jednotlivých opatrení sú predmetom podrobného posúdenia v ďalších stupňoch projektovej prípravy, najmä v rámci procesu EIA, s prihliadnutím na konkrétne umiestnenie a technické riešenie jednotlivých VTE v AZ-8. (str. 37).
34. Všeobecné opatrenia pre projekty VTE v časti B.5 obsahujú ďalšie 4 odkazy na následné posúdenia v rámci EIA a špecifické opatrenia pre AZ-8 obsahujú ďalší odkaz na proces EIA.
35. Vzhľadom na koncepčný charakter AZ-8 je potrebné rozlišovať medzi úrovňou strategického rozhodovania o vymedzení akceleračnej zóny a následnou projektovou prípravou konkrétnych veterných elektrární. Konkrétne umiestnenie, technické riešenie a podmienky realizácie jednotlivých VTE budú predmetom ďalších stupňov prípravy a príslušných povoľovacích procesov vrátane procesu EIA, v ktorých bude verejnosti a zainteresovaným subjektom umožnené uplatniť ich zákonné práva. (str. 54);
36. Po schválení dokumentu Vládou SR bude pokračovať príprava a povoľovanie konkrétnych projektov v rámci AZ-8 v súlade s platnými právnymi predpismi. **Vzhľadom na to, že pre AZ-8 už prebieha proces EIA, budú v jeho rámci podrobne posúdené navrhované technické riešenia, ich vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ako aj podmienky ich realizácie.** (str. 51);
37. Presné vyčíslenie nákladov, detailné finančné a socioekonomické analýzy, finančné záruky na demontáž a rekultiváciu či dohody o konkrétnych finančných kompenzáciách pre samosprávu sa preto budú realizovať až v nadväzujúcich fázach – konkrétne v procese projektovej EIA a v stavebnom konaní pre jednotlivé realizačné zámery. (str. 53).

Proces posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti začal 21.10.2025, rozsah hodnotenia bol stanovený 9.12.2025, správa o hodnotení bola prijatá 8.4.2026. Proces posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti nezačína prijatím záverečného stanoviska, tento proces začína už zverejnením informácie o navrhovanej činnosti [§ 3 písm. d) zákona o EIA]. Ak by sme aj zobrali do úvahy formálny začiatok procesu posudzovania vplyvov podľa zákona o EIA, tento proces formálne začal dňa 31.3.2026 podľa § 31 predmetného zákona dorúčením úplnej správy o hodnotení, teda ešte pred začatím procesu SEA.

Stanovisko SEA a Strategický dokument neboli zohľadnené pri stanovení rozsahu hodnotenia a neboli ani súčasťou neskorších krokov v procese EIA. Vzhľadom na termín vyvesenia záverečného stanoviska je zjavné, že akékoľvek zohľadnenie stanoviska SEA v rámci záverečného stanoviska je čisto formálne. Vzhľadom na to, že Strategický dokument bol prijatý v rovnaký deň ako bolo vyvesené záverečné stanovisko, je zrejmé, že požiadavky Strategického dokumentu v záverečnom stanovisku neboli zohľadnené vôbec. Tak, ako KSK dokumentu na príkladoch nižšie, mnohé otázky, ktoré boli v procese SEA odkázané na proces EIA, pri posudzovaní navrhovanej činnosti posúdené neboli.

Takýto postup MŽP SR je v rozpore s účelom zákona o EIA včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia, zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie, objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti, určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia a získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov. Týmto postupom MŽP SR došlo tiež k porušeniu § 37 ods. 5 v spojení s Prílohou č. 12 zákona o EIA, § 23 ods. 5 v spojení s Prílohou č. 11 zákona o EIA a k porušeniu § 24 a § 29a písm. e) zákona o EIA a § 3 Správneho poriadku.

b) Porušenie práva verejnosti na prístup k informáciám o životnom prostredí a práva účasti na rozhodovaní o životnom prostredí, rozpor s § 24 zákona o EIA

Presunutím environmentálneho posudzovania a hodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, vrátane námietok a pripomienok, ktoré dotknutá verejnosť uplatňovala v procese SEA do procesu EIA, ktorý bol ukončený v rovnaký deň, ako bol schválený Strategický dokument a bez toho, aby boli sľuby o neskoršom zohľadnení v procese EIA splnené a neurčitosti v stanovisku SEA a v Strategickom dokumente skutočne posúdené v procese EIA, došlo k porušeniu práva verejnosti na včasné a riadne informácie o životnom prostredí a k porušeniu práva účasti verejnosti na rozhodovacom procese.

Čl. 45 Ústavy SR zaručuje právo na včasné a úplné informácie o životnom prostredí a o príčinách a následkoch tohto stavu. Aarhuský dohovor vo svojom prvom pilieri deklaruje právo verejnosti na prístup k informáciám o životnom prostredí. Druhý pilier Aarhuského dohovoru garantuje účasť verejnosti na rozhodovacom procese. Účasť verejnosti na rozhodovacom procese je tiež upravená Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ z 13. decembra 2011 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. EÚ L 26, 28.1.2012) v znení neskorších zmien. V slovenskom právnom systéme bola smernica transponovaná do zákona o EIA a do súvisiacich právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny.

V zmysle § 24 zákona o EIA, najmä ale nie výlučne, malo MŽP SR podľa § 24 ods. 1 písm. i) povinnosť informovať verejnosť o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska. Ak MŽP SR v stanovisku SEA tvrdilo, že posudzovanie vplyvov navrhovanej činnosti sa bude uskutočňovať v rámci SEA a následne EIA a v procese a stanovisku SEA opakovane odkazovalo na neskorší proces EIA, v rámci ktorého budú poskytnuté dodatočné informácie o umiestnení a druhu VTE, o podrobnom posúdení vplyvov, na základe presného umiestnenia VTE, potom MŽP SR verejnosť zavádzala, keď tento následný proces uskutočnený nebol. Tým, že proces EIA nezačal až po schválení Strategického dokumentu a prijatí stanoviska SEA, ale záverečné stanovisko bolo vydané súbežne s týmito dokumentami, znemožnil verejnosti vyjadriť sa v procese EIA k dokumentom tohto procesu vo svetle rozsahu posudzovania, odporúčaní a opatrení, uvedených v stanovisku SEA a Strategickom dokumente.

c) Odsunutie posudzovanie vplyvov na životné prostredie do štádia posudzovania stavebného zámeru

§ 29a zákona o EIA ukladá príslušnému orgánu, aby v rámci posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti hodnotil obdobie prípravy navrhovanej činnosti a jej realizácie, a ak je to odôvodnené povahou navrhovanej činnosti, aj etapu jej ukončenia spojeného s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou z hľadísk tam uvedených, vrátane kumulatívnych vplyvov a úplnosti informácií. V zmysle § 23 ods. 5 zákona o EIA sa rozsah hodnotenia určuje podľa Prílohy 11 zákona. Rozsah hodnotenia bol stanovený nasledovne „Vzhľadom na povahu a rozsah navrhovanej činnosti a jej lokalizáciu je potrebné, aby správa o hodnotení činnosti obsahovala rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 11 zákona, primerane charakteru navrhovanej činnosti.“ Tak, ako KSK špecifikuje nižšie, hodnotenie navrhovanej činnosti nielen nerešpektuje podmienky stanoviska SEA a Strategického dokumentu (napr. neobsahuje presné umiestnenie VTE v teréne a presne nešpecifikuje technické parametre VTE, neuvádza skutočnú trasu vyvedenia výkonu, napäťový úroveň a finálne body pripojenia, detailné výpočty záberu pôd, detailné posúdenie priestorových stretov s lokálnymi prvkami ÚSES, konkrétny plán demontáže, postup pri nakladaní s odpadmi, záväzok uvedenia pozemku do pôvodného stavu a finančné zabezpečenie likvidácie), ale opäť odsúva posúdenie vplyvov na životné prostredie do ďalšej fázy povoľovacieho procesu, čo je neprípustné. KSK príkladmo uvádza nedodržanie časti A II., body 6, 9, 11, časť III, časť B I., bod 5, časť B II., body 4 a 7, časť C II, bod 2, 6, 13, 15, 18 a ďalšie. Takýto postup MŽP SR je v rozpore s § 3 Správneho poriadku, účelom zákona o EIA a § 37 ods. 4 a 5 zákona o EIA, ktorý MŽP SR ukladá vykonať celkové hodnotenie vplyvov na životné prostredie a nie iba hodnotenie čiastočné, založené na nešpecifikovaných územných a technických parametroch navrhovanej činnosti, ktoré neumožňuje relevantné hodnotenie vplyv činnosti na životné prostredie s odvolaním sa na posudzovanie v neskorších fázach povoľovacieho procesu, najmä v situácii, keď je záverečné stanovisko záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie (§ 37 ods. 1 zákona o EIA).

2. Neúplne zistený skutkový stav a neprípustné presunutie rozhodujúcich otázok

Podľa § 3, § 32 ods. 1 a 2, § 46 a § 47 ods. 3 Správneho poriadku musí rozhodnutie vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, správny orgán si musí zabezpečiť zodpovedajúceho podkladu a zobrať do úvahy o.i. aj skutočnosti, ktoré sú mu známe z jeho úradnej činnosti a musí preskúmateľne vysvetliť, ako správny orgán hodnotil podklady a námietky. Podľa § 37 ods. 4 a 5 v spojení s Prílohou č. 12 zákona o EIA musí príslušný orgán pri záverečnom stanovisku vychádzať z komplexného vyhodnotenia podkladov a doručených stanovísk. Podmienky budúceho povoľovania môžu spresniť nepodstatné realizačné detaily, nemôžu však nahradiť chýbajúce vstupy, od ktorých závisí samotný záver o environmentálnej prijateľnosti.

Samotné záverečné stanovisko dokladá, že rozhodujúce podklady ešte neexistujú: podmienka č. 4 vyžaduje budúce posúdenie dopravnej obslužnosti a trás; č. 126 nové stanovenie hlukovej záťaže; č. 141 lokálny inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum; č. 144 model záplavovej čiary Q100; č. 162 a 163 doplnenie tónovej zložky, amplitúdovej modulácie a presných vzdialeností receptorov; č. 175 dendrologický prieskum. Tieto podklady nemenia iba spôsob uskutočnenia, ale môžu zmeniť polohu, výšku, počet a prevádzkové režimy VTE a tým aj výsledok hodnotenia.

Záver, že významné nepriaznivé vplyvy neboli identifikované, preto nie je výsledkom uzavretého dokazovania, ale je podmienený budúcim dokazovaním. Taký postup je v rozpore s preventívnou funkciou EIA: súhlas sa vydal predtým, než boli overené skutočnosti, ktoré mali jeho vydaniu predchádzať.

3. Nedostatočná vzdialenosť akceleračných zón od obytných zón

MŽP SR v ZS SEA v rámci časti Nedostatočné vyhodnotenie vplyvov hluku, nízkofrekvenčného zvuku a infrazvuku na zdravie obyvateľstva uvádza, že „Zónovanie akceleračných území na strategickú úroveň vychádza zo striktných vzdialenostných odstupov od intravilánov a obytných zón (1 000 m), čím sa preventívne zabezpečuje eliminácia nadmernej hlukovej záťaže v chránenom prostredí obyvateľstva“.

Ďalej MŽP SR v ZS SEA, že „Spracovateľ správy o hodnotení uvádza: 1. Dôsledná priestorová analýza odstupov: pri vymedzovaní akceleračných zón sa primárne vychádzalo zo štandardného ochranného odstupu 1 000 m od zastavaného územia obcí (intravilánu) a obytných zón. 2. Identifikácia lokálnych odchýlok v prílohe č. 3 k správe o hodnotení: v rámci detailného mapovania sa identifikovali špecifické úseky, kde nebolo možné hranicu zóny striktne vzdialiť na celých 1 000 m od obytnej zástavby (napr. z dôvodu konfigurácie terénu, prítomnosti líniových stavieb či lokálnych geografických obmedzení). Všetky tieto konkrétne miesta, rozsahy odchýlok a ich zdôvodnenie sú transparentne spísané a vyhodnotené v prílohe č. 3 k správe o hodnotení.“

Ďalej MŽP SR v ZS SEA (časť Identifikované kumulatívne a synergické vplyvy na zložky životného prostredia) uviedlo, že „Pri dodržaní minimálnej vzdialenosti 1 000 m od chránených priestorov, so zohľadnením plánovanej výstavby obytných území v **už schválených územných plánoch**: * kumulatívna hluková záťaž nepresiahne prípustné hodnoty, * najvyššie hodnoty sa očakávajú v noci pri vyšších rýchlostiach vetra, * vplyv viacerých turbín sa prejaví najmä v smere prevládajúcich vetrov.“

Ďalej MŽP SR v časti VI Závery bod 3 (Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu), že „Je potrebné zabezpečiť min. vzdialenosť 1 000 m pre AZ, hranice všetkých AZ posunúť tak, aby bola dodržaná táto min. vzdialenosť od existujúcej obytnej zástavby určenej pre trvalé bývanie, **schválenej územno-plánovacej dokumentácie**, ktorá definuje plochy pre bývanie vo vzdialenosti menej ako 1 000m.“

Minimálnu odstupovú vzdialenosť 1 000 m nemožno posudzovať iba vo vzťahu k existujúcim obytným objektom identifikovaným zo zdrojov ako kataster nehnuteľností, ortofotomapy alebo základné mapové podklady. Minimálna odstupová vzdialenosť musí byť posudzovaná aj vo vzťahu k obytným **plochám a rozvojovým plochám bývania, ktoré sú schválené alebo navrhnuté v platnej územno-plánovacej dokumentácii dotknutých obcí alebo VÚC.**

V prípade AZ-8/Pilotná zóna Východ sú identifikované najmä: navrhovaná obytná plocha západne od centra obce Nacina Ves vo vzdialenosti 836 m, navrhovaná obytná plocha nadväzujúca na zástavbu západne od cesty do Petrovcov nad Laborcom vo vzdialenosti 750 m, navrhované plochy pre bývanie v západnej časti obce Petrovce nad Laborcom pri železničnej trati vo vzdialenosti 725 m a navrhované plochy na bývanie v severnej časti obce Lesné vo vzdialenosti 780 m. MŽP SR bez ďalšieho dospelo k záveru, že „**Výsledok preverenia priestorových konfliktov sa síce v prílohe 3 správy o hodnotení definuje (identifikácia prienikov), avšak jednoznačný záver o súlade alebo rozpore je možné vykonať na projektovej úrovni v rámci EIA.**“

ZS EIA však v časti VI Rozhodnutie vo veci bod 3 (Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti) uviedlo:

- v bode 2. „Je potrebné zabezpečiť min. vzdialenosť 1 000 m pre navrhovanú činnosť, hranice posunúť tak, aby bola dodržaná táto min. vzdialenosť od existujúcej obytnej zástavby určenej pre trvalé bývanie, **schválenej územno-plánovacej dokumentácie**, ktorá definuje plochy pre bývanie vo vzdialenosti menej ako 1 000m.“
- v bode 15 „V prípadoch, kde nie je zabezpečená minimálna odstupová vzdialenosť 1 km od obytných plôch, stanoviť osobitné regulačné podmienky pre dotknuté časti navrhovanej činnosti“.

Pričom vyššie uvedené opatrenia MŽP SR odôvodnilo tak „Do časti VI.3 boli doplnené aj opatrenia vyplývajúce zo stanoviska z posúdenia strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ č. 11901/2026 11.1/pm, 47293/2026 zo dňa 13. 08. 2026, ktoré sú všeobecne uplatniteľné na VTE, a ktoré neboli v rámci procesu posudzovania vplyvov už splnené a sú aplikovateľné na navrhovanú činnosť“.

MŽP SR tak nie len v procese SEA ale aj v procese EIA rezignovalo na preverenie priestorových konfliktov navrhovaného umiestnenia VE a dodržania min. vzdialenosti 1000 m od obytnej zóny, ale naviac sa obmedzilo iba na existujúcu obytnú zástavbu určenú pre trvalé bývanie podľa schválenej územno-plánovacej dokumentácie.

Avšak už v procese SEA, KSK namietalo, že pri obciach, ktoré nemajú územný plán, sa vyhodnotenie neobmedzilo na preskúmateľné posúdenie záväznej územno-plánovacej dokumentácie vyššieho stupňa, najmä územno-plánovacej dokumentácie VÚC. Naviac, KSK správne uviedlo, že „V niektorých prípadoch sa konštatuje len neexistencia obecného územného plánu a overenie obytných objektov bolo vykonané len na základe dostupných mapových zdrojov. Napríklad: pri obci Zbudza sa uvádza, že obec nemá územný plán a obytné objekty boli overené len z dostupných mapových zdrojov. Takéto zdroje však nevylučujú existenciu iných regulovaných území v nadradenej ÚPD. Ak obec nemá vlastný územný plán, nemožno túto skutočnosť vykladať ako absenciu územných limitov. Naopak, v takom prípade je nevyhnutné dôsledne vyhodnotiť záväznú územno-plánovaciu dokumentáciu

vyššieho stupňa, regionálne regulatívy, prvky ÚSES, dopravné a technické limity, krajinárske hodnoty, rozvojové zábery a verejné záujmy vyplývajúce z dokumentácie kraja.“

ZS EIA teda síce prevzalo navrhované opatrenie, ale skutočnú vzdialenosť VTE od *obytnej zástavby pre trvalé bývanie* nevyhodnotilo, napriek tomu, že v prípade AZ-8/Pilotná zóna Východ boli identifikované najmä: navrhovaná obytná plocha západne od centra obce Nacina Ves vo vzdialenosti 836 m, navrhovaná obytná plocha nadväzujúca na zástavbu západne od cesty do Petrovcov nad Laborcom vo vzdialenosti 750 m. navrhované plochy pre bývanie v západnej časti obce Petrovce nad Laborcom pri železničnej trati vo vzdialenosti 725 m a navrhované plochy na bývanie v severnej časti obce Lesné vo vzdialenosti 780 m, a teda nie je zřejmý záver o súlade alebo rozpore.

4. Neurčitost a vnútorné rozpory výroku a podmienok

Rozhodnutie musí byť určité tak, aby bolo zřejmé, čo bolo povolené a podľa akých parametrov sa má v nadväzujúcich konaniach posudzovať súlad podľa § 38 zákona č. 24/2006 Z. z. Záverečné stanovisko túto požiadavku nespĺňa.

- Časť II.6 opisuje veže 118–179 m a celkovú výšku 199,5–266,5 m.
- Podmienka č. 31 určuje maximálny horný bod rotora 262,5 m a gondolu 195 m.
- Podmienka č. 166 uvádza vežu 132,5 m, rotor 175 m a celkovú výšku 220 m, no zároveň pripúšťa vyššiu celkovú výšku po novom posúdení v ďalšom stupni.

Odborný posudok pritom uviedol, že podkladové štúdie pracovali s vežou 132,5 m a že vyšší variant nie je prípustné uvažovať bez nového hodnotenia. Podmienka č. 166 preto nemôže otvoriť cestu k vyššej, v EIA nevyhodnotenej stavbe iba novým posúdením leteckých zariadení; zmena výšky zasahuje aj hluk, tieň, krajinný obraz, biodiverzitu a zdravie.

Odborný posudok teda nielenže na s. 20 konštatoval, že všetky odborné štúdie vychádzali z výšky stožiaru 132,50 m, že „nie je prípustné uvažovať s vyšším variantom stožiaru“ a že táto výška „bude v Záverečnom stanovisku nariadená ako maximálna“; v kapitole 7.1.2 (s. 286) ju spracovateľ uložil ako podmienku spolu s priemerom rotora 175 m. ZS EIA stanovisko nesúlad výšok na s. 92 priznáva, označuje ho však jedinou vetou za nedostatok, ktorý „neovplyvňuje celkové závery“, bez uvedenia dôvodu, prečo štúdie vypracované pre 132,5 m platia aj pre 262,5 m alebo 266,5 m. Podmienka č. 166 podmienku posudku nenahrádza: posudok viazal výšku 132,5 m na všetky štúdie (hluk, stroboskopický efekt), podmienka č. 166³ rieši len leteckú prevádzku a pri prekročení žiada iba nové letecké posúdenie. Na verejnom prerokovaní v Michalovciach 04. 05. 2026 spracovateľ štúdie stroboskopického efektu potvrdil, že výpočet bol vykonaný pre výšku 132,5 m (záznam z prerokovania v spise). Skutkový záver o prijateľnosti vplyvov preto nemá oporu pre výšky presahujúce parametre odborných štúdií; ide o vadu hodnotenia podkladov.

Z rozhodnutia musí byť zřejmá vlastná úvaha správneho orgánu aj vtedy, keď sa s odborným podkladom stotožňuje; rozhodnutie, ktoré bez vlastnej úvahy len odkáže na záver posudku, je nepreskúmatelné pre nedostatok dôvodov. MŽP SR sa od záveru posudku o maximálnej výške 132,5 m odchýlilo bez uvedenia odborného podkladu, o ktorý svoj odlišný záver opiera, a bez toho, aby si od spracovateľa vyžiadalo vysvetlenie, či štúdie vypracované pre 132,5 m platia aj pre výšky do 266,5 m.

Rovnaký problém má tvrdenie, že všetky VTE budú viac ako 1 km od intravilánov. Podmienka č. 2 prikazuje hranice posunúť tak, aby bol odstup dosiahnutý, podmienka č. 15 však výslovne počíta s prípadmi, kde odstup zabezpečený nie je, a podmienka č. 163 vyžaduje vzdialenosti chránených priestorov ešte len upresniť. Takto formulovaný výrok nie je kontrolovateľný.

Záverečné stanovisko SEA bolo vydané 13. 08. 2026, teda po upovedomení účastníkov o podkladoch rozhodnutia z 09. 07. 2026 (s. 133), na ktoré KSK reagoval 27. 07. 2026 (s. 139 – 140). Po 13. 08. 2026 MŽP SR podľa dokumentov, ktoré KSK získal nahliadnutím do spisu, účastníkov o novom podklade neupovedomilo ani neurčilo lehotu na vyjadrenie; rovnako sa účastníci nemohli vyjadriť k stanovisku ŠOP SR sp. zn. ŠOP SR-ZO/90/2026 z 29. 07. 2026 o hniezdisku orla kriklavého (s. 141). Zverejnenie záverečného stanoviska SEA na enviroportáli nenahrádza upovedomenie o tom, že sa stane podkladom výroku v inom konaní.

³ „Pri realizácii navrhovanej činnosti použiť veterné turbíny s týmito parametrami: výška stožiaru 132,5 m, priemer rotora 175,0 m a celková maximálna výška turbíny 220,0 m. V prípade použitia turbín s celkovou maximálnou výškou presahujúcou hodnotu uvedenú v tomto bode sa musí v ďalšom stupni projektovej prípravy vykonať nové posúdenie vplyvu prekážky na letecké pozemné zariadenia, schválené letové postupy a minimálne letové nadmorské výšky.“

Mechanické a formalistické prevzatie podmienok zo Strategického dokumentu je zrejmé najmä pri podmienke č. 1, ktorá prikazuje opravovať názvy a aktualizovať „strategický dokument po orezaní hraníc“, a pri podmienkach č. 14 a 16, ktoré ukladajú zásahy do ÚPD. Navrhovateľ pritom nemá právomoc meniť ÚPD KSK ani obcí. Podmienky nie sú individualizované pre navrhovanú činnosť a nemôžu byť meradlom jeho súladu.

5. Nedostatočné posúdenie územnoplánovacieho súladu a neúplné vysporiadanie požiadavky KSK

KSK v konaní netvrdil, že navrhovaná činnosť je automaticky v rozpore s ÚPN VÚC Košického kraja. Otázku nesúladu prvotne otvorila správa o hodnotení z apríla 2026 úvahou, že územnoplánovacie dokumentácie výslovne nevymedzujú plochy alebo rezervy pre veterné elektrárne. KSK na to reagoval požiadavkou, aby bol súlad konkrétneho projektu s platnou ÚPD riadne preukázaný. Požiadavka preukázať súlad nie je tvrdením o už preukázanom rozpore.

Stanovisko Ministerstva hospodárstva SR správne spochybnilo samotnú inferenciu „absencia explicitnej plochy = nesúlad“. Nevyslovilo však pozitívny záver, že konkrétnych 43 VTE, prístupové cesty, rozvodne, káblové trasy a vyvedenie výkonu spĺňajú všetky relevantné záväzné regulatívy a limity ÚPD KSK a dotknutých obcí. Vyvrátenie jedného nesprávneho dôvodu nesúladu nie je dôkazom súladu.

V územnom plánovaní sa pri konkrétnom zámere porovnávajú jeho priestorové a funkčné parametre s existujúcimi záväznými regulatívmi, limitmi a podmienkami ochrany územia. Regionálny územný plán svojou mierkou spravidla neurčuje jednotlivé stavebné pozemky pre každý typ budúcej stavby, no obsahuje záväzné princípy ochrany krajiny, prírody, sídelnej štruktúry a technickej infraštruktúry. Preto bolo potrebné označiť konkrétne regulatívy a priestorovo vysvetliť, či ich projekt spĺňa.

MŽP SR túto otázku nevyriešilo: podmienka č. 67 ju výslovne presúva do ďalšieho stupňa a podmienka č. 16 dokonca počítá s potrebou zmeniť ÚPD KSK. EIA síce nenahrádza záväzné stanovisko orgánu územného plánovania podľa § 24 zákona č. 200/2022 Z. z., nemôže však absenciu aktuálneho preukázania súladu použiť ako dôvod na nekritický súhlas a zároveň naznačiť, že dokumentácia sa môže projektu (navrhovanej činnosti) dodatočne prispôbiť.

Rozpor v podkladoch záverečné stanovisko nevyriešilo: správa o hodnotení (s. 163 – 166) uvádza, že navrhovaná činnosť „nie je v súlade s ÚPN VÚC Košický kraj“ ani s územnými plánmi dotknutých miest a obcí, Ministerstvo hospodárstva SR (s. 50) uviedlo, že absencia výslovného vymedzenia plôch „sama o sebe nepreukazuje nesúlad“, a MŽP SR sa k tomu, či činnosť je alebo nie je v súlade, nevyjadrilo a podmienkou č. 67 bez preukázania súladu odložilo. Záverečné stanovisko SEA na s. 27 priznalo, že pri AZ-8 „príloha 3 výslovne priznáva nedodržanie odstupu pri rozvojových plochách obcí Nacina Ves, Petrovce nad Laborcom a Lesné“ (KSK uviedol štyri plochy vo vzdialenosti 836 m, 750 m, 725 m a 780 m od hranice zóny), s tým, že odstup „bude sa musieť striktnie dodržať a preukázať pri presnej lokalizácii každej jednej veternej turbíny v neskoršom projektovom procese“. Podmienka č. 2 (odstup 1 000 m aj od plôch bývania podľa územnoplánovacej dokumentácie) a podmienka č. 165 (fixné súradnice 43 VTE) sú zlučiteľné iba vtedy, ak žiadna z fixovaných polôh nie je bližšie než 1 000 m k plochám bývania podľa územných plánov obcí Nacina Ves, Petrovce nad Laborcom a Lesné. Túto skutočnosť správa o hodnotení nezistovala – grafická obálka na s. 50 sa vzťahuje len na existujúce budovy – a napadnuté záverečné stanovisko ju neuvádza.

6. Nesprávne používanie pojmu akceleračná zóna a požiadavky RED III

Záverečné stanovisko označuje dve väčšie časti V2 za „Akceleračnú zónu Východ 1“ a „Akceleračnú zónu Východ 2“. Súčasne odkazuje na záverečné stanovisko zo strategického posudzovania dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ č. 11901/2026-11.1/pm, 47293/2026 zo dňa 13. 08. 2026, vydané iba trinásť dní pred napadnutým rozhodnutím. Z odôvodnenia však nie je zistiteľné, či a akým právnym aktom bol plán určujúci tieto zóny prijatý, aké sú jeho konečné hranice a aký je presný priestorový vzťah všetkých 43 VTE a súvisiacej infraštruktúry k týmto hraniciam. Záverečné stanovisko zo SEA samo osebe nie je aktom určenia akceleračnej zóny.

Článok 15c smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 v znení smernice (EÚ) 2023/2413 (RED III) vyžaduje určenie akceleračných zón prostredníctvom plánov pre konkrétny druh obnoviteľnej energie. Musí ísť o územia osobitne vhodné, v ktorých sa pri danom druhu technológii neočakávajú významné environmentálne vplyvy; výber má vychádzať z environmentálnej citlivosti územia, dostupných údajov a mapovania, rešpektovať chránené a ekologicky citlivé územia a migračné trasy vtáctva a obsahovať primerané pravidlá zmiernenia. Tieto plány podliehajú strategickému environmentálnemu posudzovaniu a účasti verejnosti.

RED III teda zrýchlenie povoľovania spája s predchádzajúcim, priestorovo konkrétnym a environmentálne podloženým výberom nízkokonfliktných území. Neumožňuje, aby sa označením individuálneho projektu za akceleračnú zónu nahradili chýbajúce údaje o kumulatívnych vplyvoch, hniezdiskách, migračných trasách, ložisku, doprave alebo súlade s ÚPD. Mechanické a formalistické vloženie všeobecných podmienok zo záverečného stanoviska SEA do časti VI.3 navyše nepreukazuje, že boli na konkrétny projekt aplikované mapové podklady, kritériá citlivosti a pravidlá zmiernenia podľa RED III.

7. Nestabilizovaný predmet posúdenia a nevylúčený vyšší variant

Konkrétny typ VTE, prevodovka, akustický výkon, definitívna výška, technológia vyvedenia výkonu a časť trás majú byť určené až neskôr. Pritom výška, veľkosť a technológia turbíny priamo ovplyvňujú hluk, vibrácie, tieň, krajinársky zásah, leteckú bezpečnosť, riziko pre vtáctvo a netopiere, základy, prepravu i dekonštrukciu. EIA nemôže zostať rámcovým „obalom“ pre technické varianty s rozdielom desiatok metrov.

Ak má byť prípustný iba model s vežou 132,5 m a celkovou výškou 220 m, musí to byť jednoznačná, bezvýnimočná podmienka a ostatné rozporné parametre musia byť odstránené. Ak má zostať prípustná výška 262,5 m alebo 266,5 m, musia sa ešte v EIA doplniť všetky dotknuté odborné štúdie a stanoviská pre tento najnepriaznivejší variant.

8. Obrana štátu, letectvo a podmienky Ministerstva obrany SR

Záverečné stanovisko na stranách 89 – 90 uvádza listy Ministerstva obrany SR zo dňa 26. 03., 10. 04., 16. 04. a 08. 05. 2026. Napriek tomu následne konštatuje, že Ministerstvo obrany SR vydalo „celkom tri stanoviská“, čím vzniká vnútorná nejasnosť o počte a rozsahu podkladov, z ktorých MŽP SR pri rozhodovaní vychádzalo. Z odôvodnenia zároveň nie je preskúmateľné, akým spôsobom MŽP SR vyhodnotilo a do podmienok záverečného stanoviska premietlo konkrétne zásadné pripomienky Ministerstva obrany SR obsiahnuté v prílohách týchto listov.

MO SR uviedlo zásadné pripomienky k umiestneniu a plánovaným výškam a súhlas podmienilo akceptovaním pripomienok uvedených v prílohe. Odpoveď MŽP SR iba odkazuje na mapy, parcelné zoznamy a všeobecnú kapitolu o výškach. Neidentifikuje jednotlivé obmedzené polohy, maximálne prípustné výšky ani príslušné obranné, radarové, komunikačné alebo letové záujmy; navyše kapitola o výškach je sama rozporná.

Podľa § 7 písm. t) zákona č. 319/2002 Z. z. Ministerstvo obrany vydáva stanoviská v územnoplánovacích a povoľovacích procesoch dotýkajúcich sa záujmov obrany štátu. Stavby s výškou 100 m a viac a zariadenia spôsobilé rušiť letecké alebo rádionavigačné zariadenia podliehajú režimu § 30 zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve. KSK bez utajovaných a odborných podkladov netvrdí konkrétny rozpor s úlohami NATO; namieta, že pri projekte takejto výšky a rozsahu musí byť preskúmateľne doložené posúdenie obrany štátu vrátane prípadných spojeneckých záväzkov, ak sú dotknuté, kompetentným orgánom. To sa zo záverečného stanoviska nedá overiť.

9. Neurčené pripojenie, nesúhlas SEPS a funkčná fragmentácia

SEPS listom č. PS/2026/006677 zo dňa 05. 06. 2026 s navrhovanou činnosťou nesúhlasila, pretože nebola spracovaná štúdia vplyvu elektroenergetického zariadenia na elektrizačnú sústavu SR v mieste pripojenia podľa kapitoly 9 Prevádzkového poriadku PPS. Bez nej nebolo možné stanoviť obchodné a technické podmienky pripojenia zaručujúce, že zariadenie nebude mať negatívny vplyv.

MŽP SR výslovne tvrdí, že požiadavku akceptovalo a premietlo do časti VI.3. Kontrola všetkých 183 podmienok však ukazuje, že explicitná povinnosť spracovať uvedenú štúdiu sa tam nenachádza. Podmienka č. 174 rieši iba uloženie vedenia v maximálnej novej miere pod zemou. Ide o objektívny rozpor medzi odôvodnením a výrokom.

Jediné podmienky týkajúce sa vedení (č. 17, 24, 132, 174) upravujú izoláciu, výšku vodičov, hĺbku uloženia a preferenciu podzemného vedenia. Odborný posudok pritom štúdiu SEPS výslovne zaradil medzi opatrenia, ktoré je žiaduce do záverečného stanoviska zapracovať (s. 278, 286). Stanoviská SEPS z 05. 05. 2026 a 05. 06. 2026 okrem toho žiadajú rešpektovať zálohované koridory 2 × 400 kV Lemešany – Voľa – Veľké Kapušany, ktoré podľa priloženej mapy prechádzajú záujmovým územím; odborný posudok túto požiadavku zaznamenal a odporučil akceptovať (s. 104), ZS EIA ju vôbec neuvádza ani nevyhodnocuje.

Bez stabilizovaného miesta a spôsobu pripojenia, rozvodní, káblových trás a vyvolaných investícií nemožno spoľahlivo určiť celkový záber pôdy, kumulatívne vplyvy, ochranu vtáctva, vody ani dopravu a ani iný vplyv na životné prostredie. Funkčne nevyhnutné súčasti nemožno ponechať mimo reálneho scenára projektu.

10. Hluk a ochrana zdravia – rozpor so stanoviskom RÚVZ

RÚVZ so sídlom v Michalovciach vo svojom stanovisku požadoval doplniť posúdenie o amplitúdovú moduláciu, tónovú zložku a príslušné korekcie a jednoznačne uviesť vzdialenosti najbližších chránených priestorov; konečné záväzné stanovisko malo byť možné až po doplnení. MŽP SR napriek tomu vydalo súhlas a tieto otázky v rozpore s § 37 ods. 4 a 5 v spojení s Prílohou č. 12 zákona o EIA a v rozpore so Strategickým dokumentom a stanoviskom SEA prenieslo do podmienok č. 126, 162 a 163.

Podmienka č. 10 zároveň tvrdí, že konkrétne prevádzkové režimy budú záväzne určené na základe podrobnej akustickej štúdie „vypracovanej v procese posudzovania“, zatiaľ čo podmienka č. 126 prikazuje urobiť nové stanovenie hlukovej záťaže v budúcej projektovej dokumentácii. Rozhodnutie teda nevie, či je rozhodujúca akustická štúdia už hotová alebo sa má ešte vypracovať.

RÚVZ Michalovce ako dotknutý orgán v záväznom stanovisku č. RÚVZMI/OHŽPaZ/1701/2599/2026 z 06. 05. 2026 uviedol, že záverečné záväzné stanovisko „bude možné vydať ... až po doplnení správy o hodnotení“; MŽP SR tieto požiadavky bez doplnenia presunulo do podmienok č. 162 a 163 a odborný posudok ich odsunul do stavebného zámeru (s. 104). Hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (príloha č. 5 správy o hodnotení, tab. 3) uvádza, že nočné hlukové pozadie v Zbudzi (37,6 – 45,1 dB) a v Petrovciach nad Laborcom (28,2 – 47,3 dB) už dnes občas prekračuje prípustnú hodnotu 45 dB; správa o hodnotení (s. 54, tab. 4) pracuje len s priemernými hodnotami. Záver záverečného stanoviska na s. 94 – 95, že ani pri nepriaznivých podmienkach sa nepredpokladá prekročenie nočných limitov, preto nemá oporu v podkladoch pre stav po pridaní nového zdroja.

Záverečné stanovisko SEA výslovne odkázalo určenie prevádzkových režimov na EIA: pri predpoklade prekročenia prípustných hodnôt hluku z dôvodu spolupôsobenia iných zdrojov „budú záväzne určené na základe podrobnej akustickej štúdie vypracovanej v procese EIA pre konkrétnu AZ alebo jej časť“ (s. 147, opatrenie č. 24⁴). Predpoklad prekročenia v spise je: hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (príloha č. 5 správy o hodnotení, tab. 3) uvádza nočné hlukové pozadie v Zbudzi do 45,1 dB a v Petrovciach nad Laborcom do 47,3 dB, teda nad limit 45 dB; napadnuté záverečné stanovisko na s. 95 samo uvádza, že podľa HIA „môže byť v niektorých výpočtových bodoch potrebné prijať prevádzkové opatrenia, najmä zníženie akustického výkonu alebo obmedzenie prevádzky počas nočných hodín“; kumulatívny hlukový efekt správa o hodnotení (s. 194)⁵ nekvantifikovala a navyše uviedla, že „Z hľadiska akustického posúdenia tak nebol významný kumulatívny alebo synergický hlukový vplyv preukázaný, pričom dôvodom je najmä nedostatok vstupných technických údajov o ostatných zámeroch.“ Napriek tomu záverečné stanovisko režimy neurčilo a do podmienky č. 10 prevzalo vetu, že režimy „budú záväzne určené na základe podrobnej akustickej štúdie vypracovanej v procese posudzovania vplyvov“ – teda odkazuje na proces, ktorý týmto stanoviskom končí. Číselné vzdialenosti jednotlivých VTE od najbližších chránených priestorov, s ktorými hluková štúdia počítala, v spise nie sú: správa o hodnotení (s. 50) obsahuje len grafickú obálku 1 000 m okolo osí veží, RÚVZ Michalovce ich 06. 05. 2026 žiadal upresniť a záverečné stanovisko to ukladá podmienkou č. 163 až do ďalšieho stupňa, hoci záverečné stanovisko SEA (s. 60) uviedlo, že „presný odstup jednotlivých VTE od najbližších obytných domov bude stanovený v procese EIA“. Napokon samo MŽP SR: v záverečnom stanovisku SEA z 13. 08. 2026 (s. 15) uviedlo, že akustická a vibračná štúdia pre pilotnú zónu „potvrdila, že obavy obyvateľstva nie sú v tomto prípade opodstatnené“, a o trinásť dní neskôr v napadnutom záverečnom stanovisku EIA suložilo tú istú štúdiu doplniť o amplitúdovú moduláciu, tónovú zložku a vzdialenosti chránených priestorov (podmienky č. 162 a 163), ako to žiadal RÚVZ Michalovce s tým, že záväzné stanovisko vydá až po doplnení správy o hodnotení (s. 45).

Prevádzkové obmedzenia môžu byť účinným opatrením až vtedy, keď sú viazané na identifikované turbíny, receptory, limity, meteorologické podmienky, režimy a kontrolu. Všeobecná možnosť neskoršieho obmedzenia prevádzky nenahrádza dôkaz, že odsúhlasený technický variant je zdravotne prijateľný.

11. Kumulatívne a synergické vplyvy

KSK požadoval spoločné posúdenie projektu so všetkými funkčne súvisiacimi časťami a s ďalšími známymi veternými parkmi v regióne, najmä Veterný park Strážske, Zemplín a Laborec. Záverečné stanovisko uvádza, že iné parky sú iba v procesoch posudzovania, preto ich vplyvy nemožno presne hodnotiť a možno ich iba predikovať. To nie je odpoveď na požiadavku rozsahu hodnotenia, ale potvrdenie medzery.

⁴ „Konkrétne prevádzkové režimy, riadiace schémy a časové algoritmy obmedzenia budú záväzne určené na základe podrobnej akustickej štúdie vypracovanej v procese EIA pre konkrétnu AZ alebo jej časť.“

⁵ „Tento posudok uvádza, že v čase jeho spracovania neboli pre Veterný park Strážske, Veterný park Zemplín ani Veterný park Laborec zverejnené žiadne podrobné ani orientačné údaje o technicko-akustických parametroch veterných elektrární, a preto nebolo možné kvantifikovať kumulatívny ani synergický efekt na hlukovú záťaž v dotknutom okolí navrhovanej činnosti.“

Kumulatívna analýza mala obsahovať zoznam existujúcich, povolených a rozumne predvídateľných projektov, spoločné receptory, migračné koridory, hlukové pozadie, vizuálne povodia a metodiku kombinovania účinkov. Rozhodnutie neuvádza, ktoré projekty boli zahrnuté, s akými údajmi, hranicami a mierou neistoty. Pri veľkom regionálnom zámere nemožno kumuláciu nahradiť všeobecným tvrdením o „primeranom rozsahu“.

Kumulatívna analýza úplne opomenula skutočnosť, že vláda SR uznesením č. 691 z 13. novembra 2024 schválila návrh na určenie investičného projektu „D1 Bidovce – štátna hranica Slovenská republika/Ukrajina“, pripravovaného investorom – Národná diaľničná spoločnosť, a. s. za strategickú investíciu podľa zákona č. 142/2024 Z. z. o mimoriadnych opatreniach pre strategické investície a pre výstavbu transeurópskej dopravnej siete a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Správa o hodnotení navrhovanej činnosti „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie - Východ,“ sa nezaobera posúdením vplyvu tejto činnosti na navrhovanú trasu plánovanej diaľnice D1 v úseku: „Diaľnica D1 Bidovce – štátna hranica SK/UA,“ v zmysle Multimodálnej štúdie realizovateľnosti „Diaľnica D1 Bidovce – št. hr. SR/UA (I/19 Bidovce – Vyšné Nemecké)“ severnou časťou mesta Michalovce. Tieto dve aktivity: Diaľnica D1 a Veterné elektrárne v jednej lokalite sa vzájomne vylučujú.

Súdny dvor EÚ ako kritériá spoločného posúdenia projektov uviedol najmä ich priestorovú blízkosť, podobnosť a vzájomné spolupôsobenie (rozsudok z 25. 07. 2008, C-142/07, Ecologistas en Acción-CODA, body 44 a 45); nezohľadnenie kumulatívneho účinku projektov nesmie viesť k tomu, že vplyvy, ktoré môžu byť ako celok významné, uniknú posúdeniu (rozsudok z 28. 02. 2008, C-2/07, Abraham a i., ECLI:EU:C:2008:133, bod 27). Na judikatúru Súdneho dvora EÚ o kumulatívnych vplyvoch (Abraham a i., bod 27; rozsudok z 21. 09. 1999, C-392/96, Komisia/Irsko, bod 76) poukázal na margo aj Správny súd v Bratislave v EIA veci proti MŽP SR (rozsudok sp. zn. BA-5S/45/2022 z 28. 01. 2026, bod 50). NS SR v EIA veci vytkol, že bez kvantifikovaných údajov o ďalších zdrojoch zataženia územia chýba východisko pre záver o únosnom zatažení a o kumulatívnom pôsobení zdrojov (rozsudok sp. zn. 4Sžk/29/2018, bod 38⁶). Veterné parky Strážske, Zemplín a Laborec záverečné stanovisko samo zaradilo do kumulatívneho hodnotenia (s. 110); ide o projekty rovnakého typu pôsobiace na tie isté receptory (hluk, krajina, vtáctvo). Podklad, podľa ktorého ich vplyv „nebolo možné kvantifikovať“, preto nie je vyhodnotením kumulatívnych vplyvov, ktoré rozsah hodnotenia vyžadoval.

Záverečné stanovisko SEA (s. 145, opatrenie č. 4) určilo, čo má posúdenie celej zóny obsahovať – vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov projektov – a za také posúdenie označilo prebiehajúci proces EIA pre pilotnú zónu Východ; na s. 29 uviedlo, že „detailné sčítanie vplyvov (napríklad hlukových izofón či presných vizuálnych bariér)“ je „nevyhnutné presunúť a doriešiť v procese EIA“. Tento obsah napadnuté záverečné stanovisko nenaplnilo. Na s. 46 samo uvádza, že vplyvy ďalších veterných parkov „nie je možné v tejto fáze presne vyhodnotiť, možno ich len predikovať“; správa o hodnotení (s. 193 – 194) kumulatívny hlukový efekt s Veterným parkom Strážske (5,8 km) „nebolo možné kvantifikovať“ a odborný posudok (s. 264) uvádza, že kumulatívny vplyv veterných parkov „nie je v súčasnosti možné zhodnotiť“. Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny MŽP SR, ktorý 03. 06. 2026 uviedol, že nemá „zásadné výhrady k vyhodnoteniu kumulatívnych vplyvov“ (s. 90), sa vyjadroval ako orgán ochrany prírody; hlukovú, zdravotnú ani krajinársku kumuláciu jeho stanovisko nespomína. Záverečné stanovisko SEA pritom na s. 140 uvádza, že v procese EIA pre pilotnú zónu kumuláciu „je potrebné ... vyhodnotiť“, a na s. 157, že v ňom „bolo vykonané vyhodnotenie kumulatívnych a synergických vplyvov“. Sčítanie a vyhodnotenie však nebolo vykonané.

12. Pôda, parcelné prílohy a vlastnícke vzťahy

Prílohy č. 1 a 2 obsahujú rozsiahle zoznamy parciel v záujmovom území. Neuvádzajú však jednoznačnú bilanciu trvalých a dočasných záberov pre základy, montážne plochy, cesty, rozvodne a káblové trasy, výmeru odnímania z poľnohospodárskeho pôdneho fondu ani väzbu každého záberu na bonitovanú pôdno-ekologickú jednotku. Zoznam parciel preto nie je odpoveďou na pripomienku KSK č. 4.

Podmienka č. 180 ukladá uzatvoriť dohody o kompenzáciách až pred výstavbou. To môže riešiť súkromnoprávne vysporiadanie, nie však hodnotenie environmentálnych a územných dôsledkov rozsahu záberov. Ani flexibilitná výnimka z ochrany najkvalitnejších pôd bez vopred určených kritérií nevytvára dostatočne určitý limit.

⁶ „Zo záverečného stanoviska tak, ako bolo zdôvodnené žalovaným správnym orgánom nie sú zrejmé žiadne relevantné údaje o ďalších emisiách a priamych či nepriamych vplyvoch prevádzok v obci a príslušnom území, na životné prostredie, funkcie ekosystémov či ekologickú stabilitu tak ako to má na mysli relevantná práva úprava zákona o EIA a osobitných predpisov, ktoré by mohli slúžiť ako východisko pre vyslovenie záveru o splnení zákonnej podmienky únosného zataženia územia pre posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti a taktiež synergický efekt, spôsobený kumulatívnym a súbežným pôsobením zdrojov znečistenia životného prostredia, ktorých prevádzky sú umiestnené nadaným územím“

Rozsah hodnotenia (bod 2.2.16) uložil zadefinovať trvalý a dočasný záber a výmeru pôdy na vyňatie. Správa o hodnotení na s. 31 a 217 uvádza, že tieto údaje „nie je možné presne určiť“. Odborný posudok na s. 103 pripomienku KSK k záberu odporučil akceptovať a zapracovať pri vydaní záverečného stanoviska. Záverečné stanovisko na s. 98 – 99 žiadnu bilanciu neuvádza a odchýlku od posudku nevysvetľuje. Skutkový záver o „mierne negatívnom až negatívnom“ vplyve na pôdu tak nemá kvantitatívny podklad, ktorý rozsah hodnotenia vyžadoval.

13. Chránené ložiskové územie a dobývací priestor Zbudza

Podmienka č. 66 výslovne konštatuje, že navrhovaná činnosť zasahuje do ložiskového územia Zbudza – kamenná soľ – a že časti, v ktorých sa projekt prekrýva s chránenými ložiskovými územiami a dobývacími priestormi, sa majú z rozsahu navrhovanej činnosti vylúčiť. Aktuálna evidencia Hlavného banského úradu zároveň vedie dobývací priestor Zbudza č. 67/D a chránené ložiskové územie Zbudza č. 67/d pre kamennú soľ; pri dobývanom priestore uvádza organizáciu PROROGO, s. r. o., a povolenie dobývania s následným predĺžením. Nejde teda o neurčitú alebo historickú zmienku bez väzby na súčasný právny stav.

Správa o hodnotení na s. 67 pritom uvádza, že navrhovaná činnosť „sa nebude nachádzať v území, kde sú evidované ložiská vyhradených ani nevyhradených nerastných surovín“, a na s. 68, že v dotknutom území sa významné ložiská nenachádzajú. Jej vlastná príloha č. 13 (inžinierskogeologická a hydrogeologická štúdia) však uvádza, že na území VP Východ, v lokalite I, „sa nachádzajú výhradné ložiská – chránené ložiskové územia (CHLÚ) s dobývacími priestormi (DP) s názvom Zbudza (Id. č. 384)“. Záverečné stanovisko sa v podmienke č. 66 priklonilo k prílohe, rozpor medzi textom správy o hodnotení, jej prílohou a vlastným zistením však nevysvetlilo, neurčilo, ktorých objektov sa týka, Obvodný banský úrad Košice neoslovilo a odborný posudok sa otázkou nezaoberal. Podmienka č. 66 rozpor nerieši: ukladá vylúčiť prekryvy, ale záverečné stanovisko súčasne schvaľuje V2 ako 43 VTE na určených súradniciach (podmienka č. 165) bez zistenia, ktoré objekty sa vylúčia.

Prekryvy s chráneným ložiskovým územím a dobývacím priestorom Zbudza riešilo už záverečné stanovisko SEA: pripomienku KSK „akceptuje“ a uložilo časti akceleračnej zóny v prekryve vylúčiť „z rozsahu AZ“ (s. 30 a 152, opatrenie č. 92). Napadnuté záverečné stanovisko toto opatrenie prevzalo doslovne ako podmienku č. 66 vrátane konštatovania, že „navrhovaná činnosť zasahuje do ložiskového územia Zbudza“, hoci správa o hodnotení (s. 67) tvrdí, že činnosť „sa nebude nachádzať v území kde sú evidované ložiská“ a súčasne podmienkou č. 165 fixovalo súradnice všetkých 43 VTE. Ktoré z nich sa nachádzajú v prekryve s chráneným ložiskovým územím alebo dobývacím priestorom Zbudza (Id. č. 384), stanovisko nezistilo: Obvodný banský úrad Košice neoslovilo a námietku mesta Strážske z vyjadrenia k podkladom, že „niektoré VTE [sú] navrhované priamo nad týmto ložiskom“ (s. 141), nevyhodnotilo. Výrok tak odporuje podkladu aj sám sebe a odsúhlasený variant je v časti prekryvu skutkovo neurčený.

Podľa § 15 a § 16 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov sa ochrana výhradných ložísk musí zohľadňovať už pri územnoplánovacej činnosti a chránené ložiskové územie chráni ložisko proti znemožneniu alebo sťaženiu dobývania. Podľa § 18 ods. 1 sa v chránenom ložiskovom území nesmú zriaďovať stavby a zariadenia nesúvisiace s dobývaním bez záväzného stanoviska podľa banského zákona. KSK z týchto ustanovení nevyvodzuje absolútny zákaz projektu, ale povinnosť presne zistiť prekryvy, stanovisko príslušného banského orgánu a dôsledky pre schvaľovaný variant.

Záverečné stanovisko neurčuje, ktoré konkrétne VTE, základy, montážne plochy, cesty alebo káblové trasy zasahujú do chráneného ložiskového územia alebo dobývacieho priestoru. Neobsahuje mapový prekryv, neidentifikuje záväzné stanovisko Obvodného banského úradu v Košiciach a nevysvetľuje, ako sa povinné vylúčenie dotknutých častí zlučuje s výrokom, ktorý schvaľuje V2 ako 43 VTE na určených miestach. Ak sa majú niektoré objekty vypustiť alebo premiestniť, mení sa identita, priestorové usporiadanie, cestná a káblová infraštruktúra, zábery aj environmentálne vplyvy variantu. Takúto zmenu nemožno ponechať na neurčitú „ďalšiu prípravu územia“ bez nového vyhodnotenia.

14. Doprava a cesty v pôsobnosti samospráv

Komponenty VTE vyžadujú nadrozmernú a nadmerne ťažkú dopravu. V čase rozhodovania neboli určené definitívne trasy, preverenie polomerov, únosnosti vozoviek a mostov, dočasné zásahy, obchádzky ani rozdelenie nákladov. Podmienka č. 4 výslovne požaduje vyhodnotenie až pre povoloňacie konania. Podmienka č. 65 rieši až nápravu preukázaného poškodenia po jeho vzniku.

Údaj o približnej šírke prístupovej komunikácie 4 m bol uvedený už v správe o hodnotení a jeho zopakovanie v záverečnom stanovisku nepredstavuje nové posúdenie. Podmienka č. 170 stanovuje trvalú voľnú šírku najmenej 3

m, krajnice najviac 0,5 m na každej strane a kompenzačnú výsadbu, ale neurčuje trasu, dĺžku, pozdĺžne sklony, polomery, dočasné rozšírenia pre nadrozmernú dopravu, zásahy do drevín a biotopov ani celkový záber. Samotné záverečné stanovisko pritom výslovne uvádza, že variantnosť spočíva aj v zmene trasovania prístupových ciest. Bez porovnania trás a ich úplných vplyvov preto nie je preukázaný ani záver, že V2 má menší priestorový zásah.

Pre KSK a obce nejde o okrajový realizačný detail. Voľba trasy určuje intenzitu a priestor dopravných vplyvov, zásahy do zelene a pôdy, bezpečnosť obyvateľov, obmedzenia verejnej dopravy aj riziko poškodenia ciest II. a III. triedy a miestnych komunikácií. Tieto vplyvy mali byť zahrnuté do posudzovaného celku.

15. Vody, Q100, environmentálna záťaž

Podmienky č. 141 a 144 potvrdzujú, že lokálny hydrogeologický prieskum a model Q100 neboli v čase súhlasu hotové. Bez nich nie je spoľahlivo preukázané bezpečné založenie, zmena odtokových pomerov ani riziko kontaktu s podzemnou vodou. V území ovplyvnenom historickou environmentálnou záťažou Chemko Strážske bolo potrebné osobitne vyhodnotiť možné migračné cesty a mobilizáciu PCB pri výkopoch, odvodnení, zakladaní a haváriách.

KSK nepožadoval abstraktné meranie „bez podkladov“, ale preventívny systém odvodený z povahy zásahov a regionálnej kontaminačnej záťaže. Poprojektová analýza konkrétne stanovuje evidenciu odpadov a monitoring vtáctva a netopierov, no neurčuje východiskový stav vôd, monitorovacie vrty alebo miesta, ukazovatele vrátane PCB, frekvenciu, trvanie, limity zásahu ani havarijný protokol. Pripomienky č. 16–18 preto neboli vysporiadané.

16. Krajinný obraz, kvalita bývania, majetok a rozvoj obcí

Pri 43 dominantných stavbách s celkovou výškou 220 až 266,5 m nemožno miestne vizuálne a psychologické vplyvy nahradiť všeobecnou ponukou zelene. Rozhodujúce vizualizácie musia zodpovedať konečnej výške a musia zahŕňať reprezentatívne pohľady z obývaných lokalít, kultúrnej krajiny a miestnych dominánt. Podmienky č. 34–36 samy priznávajú stredne až vysoko významné vizuálne pôsobenie, pričom účinok vegetácie je neistý a dlhodobý.

Hoci EIA nerozhoduje o náhrade za pokles ceny nehnuteľností, nie je možné kategoricky odsunúť mimo hodnotenia kvalitu obytného prostredia, pohodu bývania, krajinné hodnoty, materiálne statky a rozvojové možnosti obcí. Tieto aspekty sú súčasťou skutočných vplyvov na obyvateľstvo a územie a musia byť aspoň odborne a preskúmateľne vyhodnotené.

17. Archeologické náleziská a kultúrne dedičstvo

Záverečné stanovisko na strane 108 bez identifikácie konkrétneho evidenčného alebo odborného podkladu konštatuje, že v dotknutom území sa nenachádzajú evidované archeologické náleziská, a preto sa nepredpokladá priamy vplyv navrhovanej činnosti. Krajský pamiatkový úrad Košice je pritom v rozhodnutí uvedený medzi oslovenými dotknutými orgánmi a nachádza sa aj v jeho rozdeľovníku. Jeho vecné stanovisko ani spôsob jeho vyhodnotenia však odôvodnenie neobsahuje. Zo záverečného stanoviska preto nie je preskúmateľné, z akej evidencie, k akému dátumu a vo vzťahu k akým konkrétnym polohám veterných elektrární, prístupových komunikácií, montážnych plôch, rozvodní a káblových trás MŽP SR pri formulovaní uvedeného záveru vychádzalo.

Záver na s. 108⁷ preberá jednu vetu zo správy o hodnotení (s. 152, 188). Tá istá správa o hodnotení však na s. 152 – 153 uvádza doložené archeologické lokality alebo nálezy v katastrálnych územiach Lesné, Nacina Ves, Oreské, Staré, Suché a Zbudza, teda v šiestich z ôsmich katastrálnych území schváleného variantu V2, Zbudzu označuje za archeologicky významnejšiu lokalitu a upozorňuje na možnosť doposiaľ neidentifikovaných nálezov pri zemných prácach. Záverečné stanovisko tieto údaje nevyhodnotilo, nezistilo polohu doložených lokalít voči 43 základom, montážnym plochám, komunikáciám a káblovým trasám a medzi 183 podmienkami nemá ani jednu na ochranu archeologického dedičstva.

Správa o hodnotení (s. 152 – 153) uvádza, že v dotknutom území nemožno vylúčiť výskyt doposiaľ neidentifikovaných archeologických nálezov, a dokladá lokality v k. ú. Lesné, Nacina Ves, Oreské, Staré, Suché a Zbudza (šesť z ôsmich k. ú. variantu V2); napadnuté záverečné stanovisko (s. 108) z toho prevzalo len vetu, že evidované náleziská sa v území nenachádzajú. Riziko, ktoré MŽP SR v záverečnom stanovisku SEA pri AZ-8 samo pomenovalo – „vzhľadom na vysokú koncentráciu archeologických nálezísk v širšom území nemožno vylúčiť

⁷ „V dotknutom území, v ktorom sa navrhovaná činnosť bude realizovať, sa nenachádzajú evidované archeologické náleziská. Z uvedeného dôvodu sa nepredpokladá priamy vplyv navrhovanej činnosti na archeologické náleziská.“

objavenie doposiaľ neidentifikovaných archeologických situácií počas zemných prác“ (s. 138) –, **v napadnutom záverečnom stanovisku EIA nevyhodnotilo a podmienku na ochranu archeologického dedičstva neuložilo.**

Krajský pamiatkový úrad Košice v písomnej informácii poskytnutej KSK v súvislosti s posudzovaním strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ a navrhovaným vymedzením zóny AZ-8 Pilotná zóna Východ (1 a 2) identifikoval archeologické náleziská alebo archeologické nálezy v katastrálnych územiach Oreské, Staré, Zbudza, Nacina Ves, Suché a Lesné. Ide okrem iného o sídliskové nálezy, mohyly, stopy pravekých opevnení, hradisko a nálezy z viacerých období praveku a stredoveku.

Krajský pamiatkový úrad Košice zároveň uviedol, že údolie rieky Laborec bolo v minulosti husto osídlené, pričom väčšina evidovaných archeologických lokalít pochádza zo starších prieskumov a nie je presne topograficky vymedzená. Podľa jeho odborného vyjadrenia počas investičnej činnosti na tomto území s vysokou pravdepodobnosťou dôjde k zachyteniu ďalších archeologických nálezov. Keďže archeologické náleziská sú predmetom zákonnej ochrany, je potrebné zabezpečiť ich priamu ochranu, ktorá sa v praxi spravidla uskutočňuje záchranným archeologickým výskumom na náklady stavebníka.

Uvedené skutočnosti samy osebe nepreukazujú, že konkrétna veterná elektrárň alebo súvisiaca infraštruktúra priamo zasiahne do už evidovaného archeologického náleziska. Zásadne však spochybňujú dostatočnosť skutkového podkladu pre kategorický záver MŽP SR, že sa v dotknutom území evidované archeologické náleziská nenachádzajú a priamy vplyv navrhovanej činnosti sa nepredpokladá. Nepresné topografické vymedzenie známych lokalít nemožno vykladať ako dôkaz neprítomnosti archeologického rizika. Naopak, vyžaduje si jeho podrobnejšie preverenie vo vzťahu ku konkrétnemu priestorovému rozsahu plánovaných zemných zásahov.

Navrhovaná činnosť zahŕňa 43 základov veterných elektrární s približným priemerom 22 m a hĺbkou založenia približne 2 m, montážne a manipulačné plochy, nové a upravované prístupové komunikácie a rozsiahle zemné práce súvisiace s uložením káblových vedení a vybudovaním ďalších technických objektov. Pri takomto rozsahu zásahov mal byť pred vydaním súhlasného záverečného stanoviska ich predpokladaný priestorový rozsah porovnaný s údajmi pamiatkovej evidencie a s archeologickým potenciálom dotknutých katastrov. MŽP SR malo zároveň zistiť a preskúmateľne uviesť stanovisko príslušného orgánu ochrany pamiatkového fondu a spôsob jeho vyhodnotenia.

Všeobecná povinnosť postupovať pri náhodnom archeologickom náleze podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov nemôže nahradiť predchádzajúce zistenie a vyhodnotenie už známeho archeologického potenciálu územia. Bez takéhoto posúdenia nemožno považovať skutkový stav za spoľahlivo zistený podľa § 32 Správneho poriadku ani odôvodnenie záverečného stanoviska za dostatočné a preskúmateľné podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku.

18. Biodiverzita, nové zistenie o orlovi kriklavom a monitoring

Záverečné stanovisko obsahuje viaceré opatrenia na ochranu vtáctva, netopierov, biotopov a migračných koridorov. To je čiastočné zapracovanie pripomienok. Problémom ostáva, že závažnosť a primeranosť opatrení sa posudzuje vo vzťahu k nestabilnej výške, nie úplne stabilizovaným polohám a neurčeným elektrickým vedeniam. Dendrologický prieskum sa vyžaduje až pred výstavbou a výsledky monitoringu majú dodatočne určovať zásahy do prevádzky.

Mesto Strážske vo vyjadrení k odbornému posudku zo dňa 04. 08. 2026 uviedlo, že podľa odpovede ŠOP SR sp. zn. ŠOP SR-ZO/90/2026 zo dňa 29. 07. 2026 sa v dotknutom území nachádza hniezdisko orla kriklavého, ktorého trojkilometrové ochranné pásmo zasahuje do územia navrhovaného umiestnenia VTE. Mesto žiadalo doplniť mapovanie hniezd a ochranných pásiem a prehodnotiť závery odborného posudku. Ide o konkrétny odborný podklad, ktorý vznikol po vypracovaní posudku z júna 2026, a preto v ňom nemohol byť zohľadnený.

MŽP SR na tento nový skutkový údaj neodpovedalo vecne; uviedlo iba, že odborné štúdie boli vypracované odborne spôsobilými osobami a nebol dôvod ich spochybníť. Odborná spôsobilosť autorov však neodstraňuje povinnosť podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku preveriť neskorší, konkrétny a potenciálne rozhodujúci podklad. Pred súhlasom bolo potrebné vyžiadať list ŠOP SR, zamerať hniezdisko, vypočítať vzdialenosť každej z 43 VTE a súvisiacej infraštruktúry a následne prehodnotiť primerané hodnotenie, migračné a potravné väzby aj účinnosť navrhnutých opatrení.

Postprojektový monitoring nemá nahrádzať primeranú predprojektovú identifikáciu potravných biotopov, hniezdiskových a migračných trás a kumulatívnej bariéry. Rozhodnutie tiež potrebuje jednoznačné prahy, okamžité

nápravné opatrenia, reportovanie a kontrolu; formulácie „odporúča sa“ pri zistenej mortalite nie sú záväzným limitom.

19. Ukončenie prevádzky, recyklácia a finančná garancia

Podmienka č. 53 uvádza, že v povoľovaní „by malo byť vyžadované“ finančné zabezpečenie alebo garancia. Ide o odporúčaciu formuláciu bez určenia sumy, spôsobu výpočtu, indexácie, oprávnenej osoby a momentu zriadenia. Nezaručuje, že po 30 rokoch bude dostupný majetok na odstránenie 43 VTE a rekultiváciu. Všeobecnú formuláciu, bez akýchkoľvek detailov nie je možné považovať za súladnú s požiadavkou podľa § 29a a súvisiacich ustanovení zákona o EIA.

Záverečné stanovisko pripúšťa ponechanie podzemných káblov a za určitých okolností aj základov; podrobný plán dekonštrukcie sa má vypracovať až v ďalšom stupni. Takýto rámec nezodpovedá požiadavke KSK na konkrétny záväzný plán úplného odstránenia, spracovanie kompozitných lopatiek a obnovu pôdneho profilu.

20. Neúplný a vnútorne rozporný odborný posudok

KSK nespochybňuje, že odborný posudok predstavuje podľa § 36 ods. 10 zákona č. 24/2006 Z. z. iba jeden z podkladov na vydanie záverečného stanoviska a že jeho závery nie sú pre MŽP SR záväzné. Nedostatky odborného posudku sú však právne významné v rozsahu, v akom z neho MŽP SR pri rozhodovaní vychádzalo bez toho, aby jeho neúplnosť a vnútorné rozpory odstránilo vlastným zisťovaním skutkového stavu a náležite sa s nimi vysporiadalo v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

KSK vo vyjadrení vyhotovenom dňa 24. 07. 2026, ktoré záverečné stanovisko eviduje ako list č. 03607/2026/ORRŽP-33015 zo dňa 27. 07. 2026, neuplatnil iba nesúhlas s výsledným odborným názorom spracovateľa posudku. Namietal konkrétne nedostatky jeho obsahu, najmä neindividualizované vyhodnotenie 18 pripomienok KSK, rozpor medzi deklarovanou úplnosťou správy o hodnotení a nedostatkami identifikovanými samotným spracovateľom posudku, nedostatočné vyhodnotenie požiadaviek RÚVZ, spôsobu pripojenia a vyvedenia výkonu, záberov pôdy, dopravy, ochrany vôd a rizík spojených s environmentálnou záťažou PCB, kumulatívnych a synergických vplyvov, použitých metód, vstupných údajov, neistôt a najnepriaznivejších scenárov.

Podľa § 36 ods. 9 zákona č. 24/2006 Z. z. bolo úlohou odborne spôsobilej osoby vyhodnotiť úplnosť správy o hodnotení, stanoviská doručené podľa § 35, úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov vrátane ich vzájomného pôsobenia, použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií, varianty riešenia, technické riešenie, ako aj navrhované opatrenia a podmienky realizácie činnosti. Splnenie tejto povinnosti nemožno nahradiť všeobecným súhlasom so správou o hodnotení ani konštatovaním, že konkrétna otázka bude riešená v ďalšom povoľovacom konaní.

MŽP SR na uvedené námietky odpovedalo, že vrátenie odborného posudku sa podľa „§ 36 ods. 8“ uplatní iba pri neúplnom posudku, nie pri nesúhlase s jeho záverom. Takéto vysporiadanie nezodpovedá obsahu námietky KSK, ktorá smerovala práve proti materiálnej neúplnosti a vnútorným rozporom posudku. Zároveň odkazuje na nesprávny odsek zákona, keďže možnosť vrátiť neúplný odborný posudok upravuje § 36 ods. 11, zatiaľ čo § 36 ods. 8 sa týka povinnosti navrhovateľa poskytnúť spracovateľovi posudku doplňujúce údaje. Ani prípadná chyba v označení ustanovenia však nemení skutočnosť, že MŽP SR sa vecne nezaoberalo jednotlivými nedostatkami posudku, na ktoré KSK poukázal.

Odborný posudok pritom pripomienky KSK k nedeleniu činnosti, k záberu pôdy a k najnepriaznivejšiemu variantu⁸ odporučil akceptovať a zapracovať pri vydaní záverečného stanoviska (s. 102 – 103); záverečné stanovisko ich nezpracovalo a odchýlku od posudku nevysvetlilo, hoci na s. 93 uvádza, že závery posudku „boli použité ako podklad“. Stanovisko ŠOP SR č. ŠOP SR/405-007/2026 zo dňa 14. 05. 2026⁹, ktoré záverečné stanovisko uvádza na s. 90, sa v odbornom posudku nevyskytuje; posudok preto požiadavku na dopracovanie kumulatívnych vplyvov nevyhodnotil. Rovnako sa v posudku nevyskytuje nesúhlasné záväzné stanovisko MO SR z 26. 03. 2026. Záverečné

⁸ „Pripomienka ohľadom nedelenia do samostatných povoľovacích konaní NČ je navrhovaná na akceptovanie a je vhodné ju vziať na vedomie a prípadne zapracovať pri vydaní Záverečného stanoviska.“

Pripomienka ohľadom presného stanovenia rozsahu trvalého a dočasného záberu poľnohospodárskej pôdy NČ je navrhovaná na akceptovanie a je vhodné ju vziať na vedomie a prípadne zapracovať pri vydaní Záverečného stanoviska.

Pripomienka ohľadom hodnotenia najnepriaznivejšieho variantu NČ je navrhovaná na akceptovanie a je vhodné ju vziať na vedomie a prípadne zapracovať pri vydaní Záverečného stanoviska.“

⁹ ŠOP SR v odbornom stanovisku č. ŠOP SR/405 007/2026 zo dňa 14. 05. 2026 požadovala dopracovať a predložiť vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov veternej energie a konkretizovať vzťah navrhovanej činnosti k strategickému dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“

stanovisko zo stanoviska KSK z 07. 05. 2026 reprodukuje iba úvodný odsek (s. 46) a žiadnu z 18 pripomienok neuvádza ani nevyhodnocuje; vyhodnotenie má štyri vety. Kapitola VI.5, na ktorú s. 130 odkazuje ako na miesto vyhodnotenia stanovísk, žiadne rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní jednotlivých stanovísk neobsahuje.

Krajský súd v Banskej Bystrici v EIA veci uzavrel, že ak záverečné stanovisko v časti VI.5 neuvádza, ktoré konkrétne stanoviská a pripomienky boli akceptované a ktoré nie, nie je v tejto časti riadne odôvodnené v súlade s prílohou č. 12 zákona č. 24/2006 Z. z.; „všeobecnú konštatáciu, že „opodstatnené pripomienky sú premietnuté do tohto záverečného stanoviska“, nie je možné považovať za náležité odôvodnenie rozhodnutia o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk alebo pripomienok“, a ani odkaz na vyjadrenie posudzovateľa nie je vyjadrením správnej úvahy orgánu. NS SR kasačnú sťažnosť zamietol a od záverov krajského súdu sa v zásade neodchýlil; sám zdôraznil, že vloženie vyjadrení iných subjektov do odôvodnenia nie je prezentáciou vlastných úvah orgánu (rozsudok NS SR sp. zn. 5Sžk/30/2019 z 29. 04. 2021, body 13, 23 a 27). Sumárne vybavenie námietok bez konkrétnej reakcie je nevysporiadaním sa s námietkami a spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia (rozsudok NS SR sp. zn. 10Sžo/1/2017 z 28. 03. 2018.)

Nedostatočnosť odborného posudku sa prejavuje aj pri vyhodnotení územnoplánovacieho súladu. Na stranách 102 až 103 posudok pri stanovisku KSK odkazuje na list Ministerstva hospodárstva SR č. 15150/2026-4110-63211 zo dňa 06. 05. 2026 a na vyhodnotenie stanoviska č. 33. Takýto odkaz však nenahrádza odborné vyhodnotenie požiadavky KSK na preukázanie súladu konkrétnej navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou. Vyhodnotenie stanoviska č. 33 iba konštatuje, že príslušný subjekt nevyslovil súhlas ani nesúhlas s navrhovanou činnosťou. Neobsahuje identifikáciu relevantných záväzných regulatívov a limitov, ich porovnanie s umiestnením a parametrami 43 veterných elektrární a súvisiacej infraštruktúry ani jednoznačný odborný záver o súlade navrhovanej činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou KSK a dotknutých obcí.

Stanovisko Ministerstva hospodárstva SR spochybnilo záver založený na tom, že samotná absencia výslovne vymedzených plôch alebo územných rezerv pre veterné elektrárne znamená nesúlad s územnoplánovacou dokumentáciou. Vyvrátenie tohto spôsobu argumentácie však samo osebe nepreukazuje súlad konkrétneho projektu so všetkými relevantnými záväznými regulatívami, limitmi a podmienkami ochrany územia. Odborný posudok tieto dve rozdielne otázky nerozlíštil a požiadavku KSK na pozitívne preukázanie súladu vecne nevyhodnotil. Tým nebola riadne splnená ani povinnosť vyhodnotiť stanovisko KSK podľa § 36 ods. 9 písm. b) zákona č. 24/2006 Z. z.

Obdobný nedostatok sa prejavuje aj pri ďalších pripomienkach KSK. Posudok na viacerých miestach používa iba všeobecné formulácie „podľa platnej metodiky“, „dostatočne“, „vziať na vedomie“ alebo odkazuje na odbornú spôsobilosť spracovateľov či na riešenie otázky v ďalších stupňoch. Takéto konštatovania neumožňujú preskúmať, aké konkrétne údaje boli posúdené, aká metóda bola použitá, ako bola zohľadnená neistota a na základe akej odbornej úvahy bola jednotlivá pripomienka vyhodnotená ako neopodstatnená alebo dostatočne vyriešená.

Vnútné rozpory posudku sú zrejme už pri hodnotení úplnosti správy o hodnotení. Na stranách 19 až 20 posudok označuje správu o hodnotení za úplnú a primeranú, zároveň však uvádza, že už v procese EIA bolo potrebné presne určiť spôsob vyvedenia výkonu, pretože nadzemné a podzemné vedenie má rozdielne environmentálne vplyvy, určiť typ prevodového systému vzhľadom na riziko úniku oleja a doplniť údaje o ochrane pred zásahom bleskom. Súčasne poukazuje na rozdiel medzi rozpätím výšky veží uvedeným v správe o hodnotení a výškou, z ktorej vychádzali jednotlivé odborné štúdiá. Napriek týmto zisteniam posudok následne na stranách 21 až 22 konštatuje splnenie všetkých 24 špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia, vrátane požiadaviek týkajúcich sa presného umiestnenia, prístupových komunikácií, dopravy a kumulatívnych a synergických vplyvov.

Výrazný rozpor je prítomný pri hodnotení kumulatívnych vplyvov. Na strane 92 posudok označuje ich vyhodnotenie za vyhovujúce. Na strane 264 najprv uvádza, že neboli identifikované významné negatívne kumulatívne účinky, následne však konštatuje, že kumulatívny vplyv plánovaných veterných parkov Strážske, Laborec a Zemplín v súčasnosti nie je možné vyhodnotiť, pretože k nim ešte neboli vydané záverečné stanoviská. Ak nebolo možné relevantné kumulatívne vplyvy posúdiť, nebolo možné bez ďalšieho dokazovania vysloviť ani jednoznačný záver o ich nevýznamnosti.

Posudok nie je konzistentný ani pri hodnotení technického a dopravného riešenia. Hoci na strane 21 považuje požiadavky rozsahu hodnotenia za splnené, na stranách 105 a 130 pripúšťa, že zmeny polôh veterných elektrární môžu ovplyvniť presnosť a použiteľnosť vykonaných štúdií a že technické a dopravné riešenie nebolo v rozhodujúcich častiach úplne konkretizované. Na stranách 230 až 231 zároveň akceptuje výhrady týkajúce sa nevyhodnotenia najnepriaznivejšieho variantu a prenášania podstatných otázok do ďalších stupňov povoľovania.

Tieto zistenia sú nezlučiteľné s kategorickým záverom posudku na strane 277, podľa ktorého bol proces posudzovania správny a dostatočný a neboli zistené legislatívne nedostatky.

Rozpor sa prejavuje aj pri právnom hodnotení. Na strane 231 spracovateľ uvádza, že námietku porušenia právnych predpisov nevie úplne vyhodnotiť, pretože ide o otázku určenú osobe s právnickým vzdelaním, zároveň však vyslovuje vlastný záver, že k porušeniu zákona nedošlo. Na strane 277 obdobne uvádza, že presné posúdenie zákonnosti prináleží právne kvalifikovanej osobe, no napriek tomu bez výhrady uzatvára, že proces prebehol v súlade so zákonom. Takéto závery nie sú podložené ucelenou právnou ani odbornou úvahou a vzájomne si odporujú.

Na strane 238 posudok ďalej uvádza, že vzhľadom na neurčeného konkrétného užívateľa, neustálené technické parametre a presúvanie viacerých informácií do ďalších stupňov vykazuje navrhovaná činnosť znaky vhodné skôr pre posudzovanie strategického dokumentu. Následne však bez samostatného vecného a právneho posúdenia vychádza z predpokladu správnosti zvoleného postupu iba preto, že MŽP SR konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti nezastavilo. Takýto kruhový spôsob odôvodnenia nemôže nahradiť nezávislé odborné vyhodnotenie povahy a dostatočnej určitosti posudzovaného projektu.

Uvedené nedostatky nespočívajú v tom, že by MŽP SR bolo viazané závermi odborného posudku. Práve jeho postavenie ako nezáväzného podkladu rozhodnutia znamená, že MŽP SR bolo povinné samostatne posúdiť jeho úplnosť, presvedčivosť a súlad s ostatnými podkladmi konania. Ak MŽP SR nevyužilo možnosť vrátiť neúplný posudok podľa § 36 ods. 11 zákona č. 24/2006 Z. z., bolo povinné zistené nedostatky odstrániť vlastným dokazovaním, zabezpečiť úplné a presné zistenie skutkového stavu podľa § 32 Správneho poriadku a v záverečnom stanovisku presvedčivo vysvetliť, ako jednotlivé rozpory a chýbajúce hodnotenia prekonalo.

MŽP SR takýto postup v preskúmateľnej podobe nevykonalo. Odborný posudok použilo ako súčasť podkladu súhlasného rozhodnutia, hoci sa vecne nevysporiadalo s jeho vnútornými rozpormi, neúplným vyhodnotením stanoviska KSK, chýbajúcim pozitívnym posúdením územnoplánovacieho súladu ani s otázkami, ktoré samotný spracovateľ označil za nedostatočne objasnené alebo neposúdiťelné. Prenesenie týchto otázok do rozsiahleho súboru podmienok pre následné konania nemôže spätne nahradiť ich zistenie a vyhodnotenie pred vydaním súhlasného záverečného stanoviska. Napadnuté rozhodnutie preto v tejto časti nevychádza zo spoľahlivo a úplne zisteného skutkového stavu a nespĺňa požiadavky na riadne a preskúmateľné odôvodnenie.

21. Nevysporiadanie stanovísk a nesplnená požiadavka ŠOP SR

MŽP SR deklaruje, že každú pripomienku dôsledne analyzovalo, no pri stanovisku KSK používa všeobecné odkazy na iné časti a nevytvára zistiteľnú väzbu „námietka – dôkaz – úvaha – výsledok – podmienka“. Pri zásadných odborných námietkach tak nie je možné overiť, čo bolo akceptované a prečo bolo ostatné zamietnuté.

Rovnaký problém sa týka odbornej organizácie ochrany prírody. ŠOP SR v stanovisku č. ŠOP SR/405-007/2026 zo dňa 14. 05. 2026 požadovala dopracovať a predložiť vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov a konkretizovať vzťah projektu k strategickému dokumentu o akceleračných zónach. MŽP SR odpovedalo iba tým, že stanovisko berie na vedomie a zapracovalo zmierňujúce opatrenia zo správy o hodnotení. Z takej odpovede nemožno zistiť, či požadované dopracovanie vzniklo, aké projekty a spoločné receptory zahŕňalo a ako bol konkretizovaný vzťah k strategickému dokumentu. Zmierňujúce opatrenia nie sú náhradou požadovaného dopracovania analýzy.

V časti VI.5 záverečné stanovisko tvrdí, že stanoviská boli vyhodnotené podľa špecifickej požiadavky č. 2.2.14 rozsahu hodnotenia. Bod 2.2.14 sa však týka leteckej bezpečnosti; povinnosť vyhodnotiť stanoviská v samostatnej prílohe je bod 2.2.24. Chyba sama osebe nemusí rozhodnutie zrušiť, v spojení s faktickým nevyhodnotením KSK a mechanicky prevzatými podmienkami však podporuje záver o nedostatočnej individualizácii.

22. Vylúčenie odkladného účinku

KSK rešpektuje, že podľa § 55 ods. 3 Správneho poriadku sa proti rozhodnutiu o vylúčení odkladného účinku nemožno odvolať. Keďže vylúčenie je súčasťou toho istého aktu a ovplyvňuje účinky napadnutého rozhodnutia, KSK zachováva námietku pre preskúmanie zákonnosti celého postupu a subsidiárne podáva podnet na preskúmanie výroku II mimo odvolacieho konania podľa § 65 a nasl. Správneho poriadku.

Vylúčenie odkladného účinku je výnimkou. Výrok II tvrdí, že odkladom utrpí navrhovateľ nenahraditeľnú ujmu; odôvodnenie však stavia najmä na možnej ujme Slovenskej republiky a riziku sankcie do 453 mil. eur z Plánu obnovy. Rozhodnutie neuvádza konkrétny míľnik, presný termín, mechanizmus sankcie, pravdepodobnosť jej vzniku ani dôkaz, že práve štandardné vybavenie rozkladu by túto ujmu spôsobilo. Projekt navyše potrebuje ďalšie

povoľovacie konania a množstvo nových podkladov. Všeobecný politický alebo časový záujem na urýchlení preto bez individuálneho dôkazu nespĺňa vysoký prah naliehavého všeobecného záujmu alebo nenahraditeľnej ujmy podľa § 55 ods. 2 Správneho poriadku.

23. Ďalšie formálne a nedostatky

Verejná vyhláška z 26. 08. 2026 označuje doručované záverečné stanovisko ako stanovisko zo dňa 18. 08. 2026, zatiaľ čo samotné stanovisko je datované 26. 08. 2026. Záverečné stanovisko pri MO SR uvádza štyri listy, ale označuje ich ako tri. Text obsahuje aj ďalšie zjavné chyby v označení bodov a prevzaté formulácie zo strategického dokumentu. Jednotlivo môžu byť opravitelné; spolu s vecnými rozpormi však sťažujú jednoznačnú identifikáciu podkladov, rozsahu súhlasu a splnenia podmienok.

V. Návrhy na doplnenie podkladov a dokazovania

Ak minister napadnuté záverečné stanovisko nezmení na nesúhlasné, KSK navrhuje pred novým rozhodnutím najmenej:

- stabilizovať presný počet, súradnice, typ, maximálnu výšku, akustické parametre a prevádzkové režimy každej VTE; odstrániť rozpory podmienok č. 31 a 166 a technického opisu;
- následne dôsledne posúdiť všetky vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré boli v procese SEA presunuté do procesu EIA a podrobne zohľadniť všetky podmienky stanoviska SEA a Strategického dokumentu;
- na základe presnej stabilizácie a parametrov VTE uložiť navrhovateľovi doplniť a prepracovať správu o hodnotení, najmä v rozsahu uvedenom nižšie;
- doplniť podrobnú maticu súladu každého objektu a súvisiacej infraštruktúry s konkrétnymi záväznými regulatívami ÚPD KSK a obcí;
- preukázať právny akt určenia akceleračných zón, ich konečné GIS hranice a splnenie požiadaviek článku 15c RED III; individuálne vyhodnotiť, ktoré podmienky záverečného stanoviska SEA sú použiteľné na tento projekt a ako boli splnené;
- vyžiadať od MO SR konsolidované, k jednotlivým súradniciam a výškam priradené stanovisko a preukázať akceptovanie všetkých podmienok jeho príloh; rovnako doplniť stanoviská orgánov civilného letectva pre definitívny variant;
- spracovať štúdiu vplyvu zariadenia na elektrizačnú sústavu podľa požiadavky SEPS a zahrnúť pripojenie, rozvodne, káblové trasy a vyvolané investície do jedného posudzovaného celku;
- doplniť hlukové a zdravotné podklady podľa RÚVZ vrátane amplitúdovej modulácie, tónovej korekcie, všetkých receptorov, kumulácie, noci a najnepriaznivejšieho technického variantu;
- spracovať konkrétnu dopravnú štúdiu s trasami, mostami, únosnosťou, úpravami, obchádzkami, bezpečnosťou a rozdelením nákladov po dohode so správcami ciest a obcami;
- vypracovať bilanciu všetkých trvalých a dočasných záberov s väzbou na objekty, výmery, druh pozemku, BPEJ, odňatie a vlastnícke/užívacie vzťahy;
- vyžiadať stanovisko Obvodného banského úradu v Košiciach a spracovať GIS prekryv všetkých objektov V2 s chráneným ložiskovým územím Zbudza č. 67/d a dobývacím priestorom Zbudza č. 67/D; určiť, ktoré objekty sa vylučujú alebo premiestňujú, a takto zmenený variant znovu environmentálne vyhodnotiť;
- doplniť lokálnu geológiu, hydrogeológiu a model Q100 pred rozhodnutím a navrhnuť východiskové meranie a časovo viazaný monitoring povrchových a podzemných vôd vrátane PCB;
- doplniť dendrologický prieskum, lokálne vizualizácie a kumulatívne hodnotenie ďalších známych veterných projektov so spoločnými receptormi a metodikou;
- vyžiadať stanovisko ŠOP SR sp. zn. ŠOP SR-ZO/90/2026 zo dňa 29. 07. 2026, zamerať hniezdisko orla kriklavého a jeho ochranné pásmo, vypočítať vzdialenosti ku každej VTE a prehodnotiť primerané hodnotenie a ochranné opatrenia;
- vyhodnotiť stanovisko Krajského pamiatkového úradu Košice, porovnať všetky zemné zásahy s evidovanými i presne nevymedzenými archeologickými lokalitami v dotknutých katastrach a určiť primeraný režim archeologického prieskumu a ochrany;
- vrátiť odborný posudok na dopracovanie a uložiť samostatné, vecné a preskúmateľné vyhodnotenie všetkých 18 pripomienok KSK a následného vyjadrenia KSK vyhotoveného 24. 07. 2026;

- ustanoviť záväzný plán ukončenia prevádzky a finančnú garanciu s výpočtom, indexáciou a povinnosťou úplného odstránenia, ak povoľujúci orgán nerozhodne na základe preukázaného environmentálneho prínosu inak.

VI. Petit

KSK navrhuje, aby minister životného prostredia Slovenskej republiky po prerokovaní osobitnou komisiou podľa § 61 správneho poriadku rozhodol takto:

Primárny návrh: záverečné stanovisko MŽP SR č. 7177/2026-11.1, 49277/2026 zo dňa 26. 08. 2026 v celom rozsahu zruší a vec vráti MŽP SR na nové prejednanie a rozhodnutie so záväzným právnym názorom odstrániť vady uvedené v tomto rozklade.

Alternatívny návrh: ak skutkový stav nebude doplnený v rozsahu potrebnom na zákonný súhlas, napadnuté záverečné stanovisko zmení tak, že s realizáciou navrhovanej činnosti vo variante V2 nesúhlasí.

Subsidiárny návrh k výroku II: ak sa námietky proti vylúčeniu odkladného účinku nepovažujú za preskúmateľné v rozkladovom konaní, žiada KSK túto časť podania posúdiť ako podnet na preskúmanie výroku II mimo odvolacieho konania podľa § 65 a nasl. správneho poriadku.

KSK súčasne žiada, aby rozhodnutie o rozklade obsahovalo samostatnú odpoveď na každý dôvod rozkladu, označenie dôkazov a vysvetlenie, ktoré konkrétne podmienky ich riešia.

V Košiciach 10. septembra 2026

Rastislav Trnka
predseda
Košický samosprávny kraj
(podpísané elektronicky)

Zoznam príloh a podkladov

- Príloha č.1 - Krajský pamiatkový úrad Košice-stanovisko
- Záverečné stanovisko MŽP SR č. 7177/2026-11.1, 49277/2026 zo dňa 26. 08. 2026 vrátane parcelných príloh.
- Verejná vyhláška MŽP SR č. 7177/2026-11.1, 49277/2026 zo dňa 26. 08. 2026.
- Stanovisko KSK k správe o hodnotení č. 03607/2026/ORRŽP-19007 zo dňa 07. 05. 2026.
- Vyjadrenie KSK k odbornému posudku vyhotovené 24. 07. 2026, v záverečnom stanovisku evidované ako list č. 03607/2026/ORRŽP-33015 z 27. 07. 2026.
- Odborný posudok k navrhovanej činnosti a stanovisko Ministerstva hospodárstva SR č. 15150/2026-4110-63211.
- Stanovisko Krajského pamiatkového úradu Košice k strategickému dokumentu pre akceleračné zóny Východ 1 a Východ 2.
- Stanovisko ŠOP SR sp. zn. ŠOP SR-ZO/90/2026 zo dňa 29. 07. 2026, na ktoré odkazuje stanovisko mesta Strážske zo dňa 04. 08. 2026.
- Evidencia dobývacích priestorov a chránených ložiskových území vedená Hlavným banským úradom – položky Zbudza č. 67/D a č. 67/d.

Krajský pamiatkový úrad Košice (ďalej len „dotknutý orgán“), ktorý je podľa § 11 odseku 2 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“) vecne príslušným dotknutým orgánom a podľa § 9 odseku 5 pamiatkového zákona miestne príslušným dotknutým orgánom na úseku ochrany pamiatkového fondu, archeologických nálezov a nálezísk, na základe žiadosti KSK, Referát životného prostredia, Nám. Maratónu mieru 68/1, 040 01 Košice, IČO: 35541016, o poskytnutie stanoviska k *vymedzeniu akceleračnej zóny AZ-8 Pilotná zóna Východ (1 a 2), v katastrálnom území obcí Oreské, Staré. Zbudza, Naciná Ves, Petrovce nad Laborcom, Suché, Lesné a Topoľany*, doručenej dňa 03.09.2026, vydáva podľa § 29 odseku 4 a § 11 odseku 2 písmena d) pamiatkového zákona toto

- V katastrálnom území dotknutých obcí sú evidované tieto archeologické náleziská:

- *Poloha Močidlá na Turim* – nálezy z mladšej doby kamennej a stredoveku
- *Poloha Chlmecká skalka* – stopy po pravekom opevnení
- *Poloha Nad kameňolomom* – praveké hradisko
- Z nezistenej polohy pochádza meč z doby bronzovej

- *Poloha Pri vodárenskej studni* – nálezy z mladšej doby kamennej
- *Poloha Dzil a Salašisko* – nálezy z mladšej doby kamennej, doby bronzovej a stredoveku
- *Poloha pod Čubaňov* – nálezy z mladšej doby kamennej a doby železnej
- *Poloha Za okrúhlou* – stopy pravekého opevnenia

- *Ľavobrežná terasa Laborca* – náleziská z mladšej doby kamennej
- *Juh intravilánu* – niekoľko mohylových násypov z neskorej doby kamennej
- Počas melioračných prác v obci sa našli nálezy z viacerých období praveku a stredoveku, čo svedčí o pravidelnom osídlení katastra obce v minulosti.

- *Poloha Chraščice* – nálezy z mladšej doby kamennej
- *Poloha Markušovská debra* - nálezy z mladšej doby kamennej
- *Poloha Ritkáš* – nálezy z mladšej doby kamennej a doby bronzovej
- *Východná časť časti Vybuchanec* – eneolitické mohyly

Krajský pamiatkový úrad Košice | Hlavná 25 | 040 01 Košice | Slovenská republika
Tel.: +421 55 24 55 111 | e-mail: podatelna.ke@pamiatky.gov.sk | www.pamiatky.sk

Suché

- *Poloha Široké* – mohylový násyp

Lesné

- *Západ katastra v lese* – mohyly z neskorej doby kamennej
- *Neznáma poloha* – depot bronzových predmetov z mladšej doby bronzovej
- *Poloha Stavík* - Hrob z doby rímskej v staršej mohyle

- Údolie rieky Laborec bolo v minulosti kvôli dobrým podmienkam husto osídlené. Väčšina evidovaných archeologických lokalít pochádza zo starších prieskumov - zberov a nie sú presne topograficky vymedzené. Počas akejkoľvek investičnej činnosti na tomto území s najväčšou pravdepodobnosťou dôjde k zachyteniu ďalších archeologických nálezov. Nakoľko sú archeologické náleziská zákonom chránené, je nutné zabezpečiť ich priamu ochranu, ktorá sa spravidla v praxi uskutočňuje záchranným archeologickým výskumom, ktorého náklady znáša stavebník.
- Ochrana archeologického kultúrneho dedičstva počas investičnej činnosti sa rieši zvyčajne predpísaním archeologického výskumu. O jeho potrebe a podmienkach rozhoduje dotknutý orgán v procese konania stavebného úradu.
- Ak počas realizácie akýchkoľvek prác bude odkrytý archeologický nález, je nálezca povinný postupovať v zmysle § 40 pamiatkového zákona, nález ihneď ohlásiť na Krajský pamiatkový úrad Košice a urobiť nevyhnutné opatrenia na jeho ochranu.
- Ak počas realizácie zemných prác počas stavby bude odkrytý archeologický nález, je stavbyvedúci povinný postupovať v zmysle § 44 stavebného zákona, nález ihneď ohlásiť krajskému pamiatkovému úradu a urobiť nevyhnutné opatrenia na jeho ochranu, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný inšpektorát na základe stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.

Mgr. Martin Pristáš
riaditeľ

Krajský pamiatkový úrad Košice

Zasiela sa

- Košický samosprávny kraj, Referát životného prostredia, Nám. Maratónu mieru 68/1, 040 01 Košice, IČO: 35541016

Odosielateľ:
Košický samosprávny kraj
Námestie Maratónu mieru 68/1
04001 Košice

Platené faktúrou
Slovenská pošta
1
001_20260911_388

Doporučene eDoručenka

00610177

R	
ROVNOPIS	

Adresát:
Mesto Michalovce
Nám. Osloboditeľov 1015/30
07101 Michalovce

Prístupový kód: 1fed879d-2e3f-43c4-8ec0-4e17760b6dc4

Platnosť kódu do: 10.09.2031

Doložka o autorizácii

Tento listinný rovnopis elektronického úradného dokumentu bol vyhotovený podľa vyhlášky č. 85/2018 Z. z. Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu z 12. marca 2018, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe vyhotovenia a náležitostiach listinného rovnopisu elektronického úradného dokumentu.

Údaje elektronického dokumentu

Názov: Úradný list
Identifikátor: 03607/2026/ORRŽP-39952

Autorizácia elektronického dokumentu

Dokument autorizoval: Rastislav Trnka
Oprávnenie: Predseda samosprávneho kraja
Zastúpená osoba: Košický samosprávny kraj
Spôsob autorizácie: Kvalifikovaný elektronický podpis s pripojenou kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou

Deklarovaný dátum a čas autorizácie: 10.09.2026 11:46:39 časové pásmo UTC

Dátum a čas vystavenia kvalifikovanej časovej pečiatky: 10.09.2026 11:47:40 časové pásmo UTC

Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:
D001-01_Úradný list.xml

Autorizácia elektronického dokumentu

Dokument autorizoval: Rastislav Trnka
Oprávnenie: Predseda samosprávneho kraja
Zastúpená osoba: Košický samosprávny kraj
Spôsob autorizácie: Kvalifikovaný elektronický podpis s pripojenou kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou

Deklarovaný dátum a čas autorizácie: 10.09.2026 11:46:57 časové pásmo UTC

Dátum a čas vystavenia kvalifikovanej časovej pečiatky: 10.09.2026 11:47:41 časové pásmo UTC

Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:
P001-01_KSK_Rozklad proti Zaverecnemu stanovisku_pilotna zona Vychod.pdf

Autorizácia elektronického dokumentu

Dokument autorizoval: Rastislav Trnka
Oprávnenie: Predseda samosprávneho kraja
Zastúpená osoba: Košický samosprávny kraj
Spôsob autorizácie: Kvalifikovaný elektronický podpis s pripojenou kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou

Deklarovaný dátum a čas autorizácie: 10.09.2026 11:47:24 časové pásmo UTC

Dátum a čas vystavenia kvalifikovanej časovej pečiatky: 10.09.2026 11:47:43 časové pásmo UTC

Označenie listov, na ktoré sa autorizácia vzťahuje:

P002-01_Priloha 1 ku KSK_Rozklad_Krajsky_pamiatkovy_urad_KE_stanovisko.pdf

Informácia o vyhotovení doložky o autorizácii

Doložku vyhotovil: Slovenská pošta, a.s., Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica IČO: 36 631 124, OR SR BB, oddiel Sa, vložka č.803/S

Dátum vytvorenia doložky: 10.09.2026

Doložka bola vyhotovená automatizovaným spôsobom.